

ЖИТНО ЗЪРНО

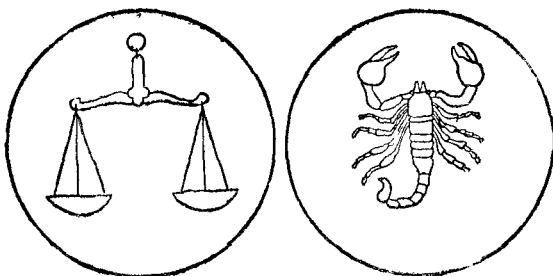
ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

7 и 8

ГОДИНА ВТОРА 1925

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ



ГОД. II. СЕПТЕМВРИ, ОКТОМВРИ, 1925 г. КН. 7 и 8.

Богъ на живитѣ.

Богъ не е Богъ на мрътвитѣ, но на живитѣ.

Матей 22:32,

Живи и мъртви — това сж двѣ понятия. Животътъ познаваме, а смъртта не познаваме. Ако нѣкой мисли, че познава смъртта, той се лъже. Всички говорятъ че ще умратъ, но какво нѣщо е умирането — никой не знае. И интересно е, че съврѣменнитѣ учени, най-виднитѣ капацитети не вѣрватъ въ Бога, но вѣрватъ въ смъртта. „Какъ да не умираме казватъ хората. „Нали онзи който умира, си затваря очитѣ?“ Нима затварянето на очитѣ, това е смъртъ? — Ама пулсътъ прѣстава? Нима прѣставането на пулса, това е смъртъ? Човѣкъ може да си затвори очитѣ, може да прѣстане да говори, може сърцето му да прѣстане да тупа — и пакъ да живѣе. Има същества въ природата, които нѣматъ сърце, и пакъ живѣятъ — — —

Та ако всички казватъ, че ще умремъ какъвъ смисълъ има тогава да се проповѣдва една религия, която подържа, че има Господъ, че Господъ билъ дошълъ на земята и пр и пр. — а при това вѣрваме въ смъртта? И съврѣменнитѣ хора вѣрватъ повече въ смъртта, нежели въ живота. Отрицателнитѣ истини въ свѣта сж по-силни отъ положителнитѣ. Но тогава защо ни е религия, защо ни сж всички научни теории, ако единъ день смъртта унищожи всичко?

Смъртта — по наше схващане — е изобретение на човѣшкия умъ. Въ една стара книга се казва: „Въ който день прѣ-

стъпишъ великиятъ законъ на Любовта, Мъдростта и Истината, ще умрешъ.“ И тогава имаме вече опрѣдѣление на смъртта. Щомъ изгубишъ своята свобода, своитѣ знания, своя животъ, — ти си мъртавъ. Щомъ изгубишъ живота си, ще изгубишъ своето движение, ще се парализирашъ и въ тебе ще остане само едно голо съзнание, — ще съзнавашъ, че имашъ ржцѣ, крака, но не можешъ да се движишъ; ще съзнавашъ, че имашъ сърце, но то не ще може да тупти; ще съзнавашъ, че имашъ нерви, кръвоносна система, а нѣмашъ кръвообръщение. .

И тъй, щомъ човѣкъ сгрѣши противъ великия законъ на Любовта, изгубва живота; щомъ сгрѣши противъ великия законъ на мъдростта, изгубва знанието си, а щомъ сгрѣши противъ великия законъ на Истината, изгубва свободата си. Слѣдователно подъ смъртъ ние разбираме лишаване отъ три велики добродѣтели, които подтикватъ човѣка къмъ развитие и усъвършенстване: тѣ сж Животътъ, Знанието и Свободата. Безъ Свобода Истината не може да се намѣри, безъ знание Мъдростта не може да се разбере, безъ животъ Любовта не може да се придобие.

Казва се: „Богъ — Висшото — не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ.“ Значи абсолютно се отрича смъртта. Всичко оно-ва, което хората говорятъ за смъртта, за „оня свѣтъ“ сж само тѣхни дѣтски прѣдположения. Съвременнитѣ учени по 99 пѣти провѣряватъ единъ наученъ фактъ и тогава се произнасятъ, а тукъ безъ всѣкаква провѣрка твърдятъ, че човѣкъ умира. Тѣ смѣсватъ човѣка съ неговото тѣло! Религиознитѣ хора ще кажатъ може би, че е грѣшно да се провѣрява дали има животъ слѣдъ смъртта, или не, защото това било признакъ на съмнѣние. . Съмнѣнието не е знание. Казватъ: ще се осъднимъ, ако мислимъ по този въпросъ. Мисълта не е съмнѣние. Мисълта е вѣнъ отъ всѣко съмнѣние. Съмнѣнието е единъ неджгъ, единъ излишъкъ на ума.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“. Подъ живи хора ние подразбираме ония у които се е пробудило божественото съзнание. Има човѣци въ свѣта, за които Богъ е Богъ на живитѣ. Тѣхъ нѣма нужда да ги питате: „ти вѣрвашъ ли?“ Подобни въпроси сѣдствуватъ само между мъртвитѣ. Ония, за които Богъ е Богъ на живитѣ иматъ особени признаци. Тѣ сж истинското сѣме на свѣта. Писанието ги нарича „Синове Божи“.

А „мъртви“ сж ония хора, чието сърце е заледено, чийто умъ не мисли, чиято воля е парализувана. Тѣ иматъ желание да направятъ нѣщо, но все отлагатъ. Ако сж религиозни хора казватъ: като отидемъ на небето, или ако вѣрватъ въ закона на на прѣвъплотяването казватъ: въ другото прѣбраждане. Ако хората не учатъ на земята, мигъръ на небето ще учатъ? Тази философия не издържа критика. Нима една муха, като влѣзе въ единъ човѣшки университетъ, отъ това ще стане учена? Кой университетъ не е пълненъ съ мухи! — — —

Една отъ най-големитѣ заблуди въ наше врѣме, е твърдението, че за Бога не можемъ да имаме опрѣдѣлено понятие. Не, за Бога можемъ да имаме едно понятие — свѣтлина безъ сѣнки — Животъ безъ ограничения — Любовь

безъ промѣни и измѣни, Знание безъ погрѣшки, Свобода безъ ограничения. Съврѣменнитѣ хора ги е срамъ да казватъ, че вѣрватъ въ Бога. Ала да те е срамъ че вѣрвашъ въ Бога — това е прѣстѣпление. Дойде ли до Бога, разумниятъ, живиятъ човѣкъ казва: „азъ зная Бога, за Него имамъ само едно мнѣние. Азъ го познавамъ, защото живѣя, а Богъ е животъ. Туй е най-силния доказъ. Когато умра азъ ще прѣстана да вѣрвамъ въ Бога, но докѣ живѣя — животътъ, това е Богъ. Тази мисль, тази воля, този потикъ, това е Богъ. Колкото по-силно се проявява, толкоза повече Го познавамъ“.

Хората днесъ търсятъ нѣщата чисто външно. Тѣ търсятъ животъ, търсятъ знания, търсятъ свобода, но отвънъ. А всички тия елементи трѣбва да влѣзатъ съ цѣлата си сѣщина въ нашия животъ, да го проникнатъ напълно. Тогава ще настѣпи въ човѣка оня дълбокъ вжтрѣшенъ процесъ на пробуждането и всички ония въпроси има ли Богъ или не ще станатъ за него излишни. Той ще разбере, че не въ външното седи службата на Бога: защото човѣкъ може да се откаже отъ своето богатство, може да се оттегли и въ гората и пакъ да не извърши волята на Бога на Живитѣ. Ще му се сторятъ излишни и всички ония дребнички въпроси на хората съ тъмно съзнание: „Ти вѣрвашъ ли въ св. Троица, вѣрвашъ ли въ . . . “ хиляди вѣрвания! Въпросътъ за „св. Троица“ е толкова труденъ, че едва слѣдъ милиони години човѣкътъ ще го проучава.

Живиятъ човѣкъ вѣрва въ Бога на Любовта, който живѣе въ душитѣ, и въ когото душитѣ живѣятъ. Въ Бога на Любовта, въ който всички сж едно. Това единство искатъ ония, които сж пробудени, да оживѣе въ съзнанието на всички и тогава ще отпаднатъ ония изкуствени и прѣходни дѣлежи на раси, вѣри, народи и класи. Въ това единство човѣкъ ще затрепти въ своя първична сѣщина — като жива душа.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

За живата вода.

Красотата на живота, казватъ, седи въ неговото разнообразие, а разнообразието въ проявитѣ на живота се обуславя отъ субективната специфичность на нашата вжтрѣшна, духовна природа. И колкото по напрѣдналъ е индивида, дотолкова той се проявява по своему. Може би съврѣменнитѣ хора, малко-по-малко да сж довели живота до една скучна еднообразность, но кждѣто работи Божественото съзнание, тамъ има едно безкрайно разнообразие. Между милиардъ и половина хора на земята, за-примѣръ, вие мжно може да намѣрите двама души, които абсолютно да си приличатъ по образъ. Всѣки при това си има свои собствени маниери, говоръ, гласовъ тембъръ, походка и пр. Слѣ-

дователно, и нашите схващания и съждения по отношение на известен идеал ще бъдат най-разнообразни, тъй както сто души, които отговарят на един и същ въпрос, ще отговорят по различен начин. И може да се породят различни мнения. Не е злото, обаче, въпреки различните мнения, а когато тези различни мнения създават от хората жалки противници. Злото иде тогава, когато известно различие въ схващанията по даденъ, често пъти съвсемъ маловаженъ въпросъ, сж въ състояние да променятъ хубавите и приятни взаимоотношения, които сж плодъ на възвишените чувства на взаимно уважение и любовъ — съ чувства на ненавистъ и омраза. Съ това, като че ли всеки отъ своя страна иска да наблегне на обстоятелството, че неговиятъ умъ е едно абсолютно мърло за нещата и слѣдователно, не може да търпи възражения. Ако това беше така, ако нашиятъ умъ беше наистина непогрѣшимъ, токозъ по-добре, но много сж обаче случаите когато очевидната несъстоятелностъ на известни умозаклучения и твърдения сж идвали да покажатъ, че не си струва да нахърняваме нашите добри отношения съ околните, заради какви си различни мнения по даденъ въпросъ. Само Богъ знае истината, а ние хората, кой повече кой по малко правимъ своите погрѣшни умозаклучения.

Прѣнебрѣжението, съ което днесъ се отнасятъ що-годе мислящите срѣди спрѣмо окултното учение, е плодъ на тяхната прѣкалена самомнителностъ за тяхния мирогледъ. Мнозина нито сж надникнали въ страниците на окултната литература, нито сж се сближили съ нѣкое общество, където се заучаватъ правилата и се прави опитъ да се заживѣе споредъ това учение. А то дори не е достатъчно да се проучи дори и основно това учение, а чакъ слѣдъ многократните опити и положителни резултати може да си каже човѣкъ думата за него. Тѣзи, които се присмиватъ на дадено учение и послѣдователите му, сж несериозни хора, защото мжриятъ не се мисли за по-мждръ отъ другите. Нито пъкъ е време да държи на пръвъ планъ въ ума си техните недостатѣци. Той ще ти прѣмълчава, и ще гърси начинъ да направи степенито на обстоятелствата такова че всеки самъ да види къде грѣши и да се корегира. Една отъ отличителните черти на мжрия човѣкъ е, че той уважава хората независимо отъ тяхния умственъ уровень и обича да подпомага тѣзи, у които вижда, че вътрѣшните имъ побуждения къмъ дѣйностъ сж искрени. Глупазиятъ се присмива и подиграва всички, които не мислятъ като него; умниятъ намира недостатѣците на хората и сурово, безпощадно ги изобличава, а мжриятъ е толерантенъ, той си мълчи и търси начинъ чрезъ живота си да послужи като образецъ на другите и се радва на тяхния напредѣкъ и развитие.

Днесъ и днесъ, може би поради прибрзаната и неумѣстна агитация на нѣкои, но въ всички общества почти, където културните идеи служатъ като двигатели, не може а се избѣгне възможността отъ навлизане на хора, чиято морална и умствена подготовка не е достигнала до висотата щото да могатъ правилно да разбератъ тѣзи нови за гѣхъ идеал, и да подпомогнатъ развитието си чрезъ тѣхъ. Казватъ, че голѣма частъ отъ човѣче-

ството днесъ все още слиза, енволюира; една малка частъ сж на повратната точка, а още по-малко сж ония, които сж поели еволюционния пътъ. Следователно, ако нѣкой отъ първата категория хора попадне въ общество, кждѣто се застѣпватъ възвишени, алтруистични идеи, той може по форма да ги приеме, но неговиятъ фактически животъ ще бжде въ разрѣзъ съ това, което той говори и така той, въ очитѣ на обществото ще бжде като компромисъ на това общество и учение. Затова и Христосъ е казвалъ, че има много звани, а малко избрани. Така щото, за дадено учение не трѣбва да се сжди по неговитѣ послѣдователи, а трѣбва да се проучи въ неговитѣ принципални положения за да имаме по правилна прѣцстава за него. А когато се разбере правилно едно Божествено учение, то ще ни покаже пътя къмъ истински миръ и щастие. А кои не иска да бжде щастливъ? Кой не иска да се освободи отъ тази сурова и безпощадна борба за тѣзи нѣколко, всѣкому извѣстни, блага въ живото? Когато въ човѣшкитѣ сърца заговои, и Божествената Любовь, тѣзи блага ще се разпрѣдѣлятъ съвсѣмъ лесно и правилно. Всѣки ще гледа отъ нея да замине и всѣки ще приема своя братъ съ усмивка и ще бжде радостенъ, ако може да му бжде въ услуга съ нѣщо. Взаимоотношенията, сложени върху принципитѣ на взаимното уважение и почитание, ще бждатъ непринудени, приятни и искрени. А сега, удоволствието, което хората иматъ, когато успѣятъ да грабнатъ благата изъ ржѣитѣ на нѣкого, носи върху себе си печата на насилието и рано или късно, ще даде своитѣ горчиви плодове. Насилникътъ е въ постояненъ страхъ и трепетъ, да не би да дойде нѣкой по силенъ отъ него и да му отнѣме придобивката. А това не е единъ животъ на миръ. Много е загубило човѣчеството съ тѣзи си схващания за живота. Останало е назадъ въ своето културно развитие и придобивки, които би донесли едно облекчение на условията за живота и е дало погрѣшно и вредно за самото него уползотворение на нѣкои свои културни придобивки.

Ненаситността и алчността на грубитѣ човѣшки инстинкти е безкрайна. И колкото повече се задоволяватъ толкова повече растатъ и го измѣчатъ. Както казватъ нѣкои, да утолишь човѣшкитѣ низки желанія като ги удовлетворявашъ, то е все едно да искашъ да утолишь жаждата си съ солена морска вода. Може би въ първото мигновение човѣкъ да почувства извѣстна прохлада въ гърлото си, но въ слѣдния моментъ само, жаждата ще заклокочи у него още по-овъсно и неутихо и той ще бжде по-нещастенъ. А какво, наистина, спечелватъ хората съ своето безсмислено самоинѣние, гордостъ и студеносърдечие? — Нищо. Или по празо отъ тамъ идатъ всичкитѣ страдания и нещастия. Но какъвъ начинъ тѣ спиратъ животворнитѣ струи на бистрия и чистъ изворъ на живота, който извира отъ недрага на Божествения свѣтъ, и не му даватъ да напои, съживи и възрасти скритѣ у самитѣ тѣхъ добри сѣмена. Затова всѣки, който иска, нека да потърси и да намѣри извора тѣ на прѣсната и чиста вода за да утоли жаждата си. „Азъ ще ви дамъ живата вода“, казва Христосъ, „и който пие отъ нея, няма никога да ожадне“.

Д. Стояновъ

Физическо възпитание?

Съзнателният човѣкъ се проявява въ три направления, въ три отличителни положения: като умъ, като сърце и като воля. Умътъ, сърцето и волята отличаватъ човѣка отъ другитѣ животни. Само въ силата на тѣзи си прояви човѣкътъ е човѣкъ. Вънъ отъ това той може да е всичко, но не и онова, което ние търсимъ, идеализираме, уважаваме и почитаме. За да разберемъ по-добрѣ тази истина, достатъчно е да си помислимъ, какво би прѣдставлявалъ единъ човѣкъ безъ умъ, или безъ чувства, или безъ воля. Безспорно — нѣщо по-долно, по-страшно, по-отвратително отъ кой да е звѣръ, отъ коя да е гадина. И обратно. Когато качествата на ума, сърцето и волята стоятъ въ отлична степенъ, човѣкъ е достоенъ за званието си. Само тогава той може да прояви интелигентностъ, благородностъ, дѣятелностъ; само тогава може да бѣде полезенъ за себе си и за ближнитѣ си.

Умътъ, сърцето и волята сж природни дарби. Това сж условия, това сж срѣдства за проявление на човѣщината. Но тѣ никога не се даватъ въ съвършенна форма. Човѣкъ самъ трѣбва да ги подобри, да ги усъвършенствува, защото му сж нужни като инструменти. А кой е тогава човѣкътъ? — Човѣкътъ е живата душа. Тя, човѣшката душа, има нужда отъ добри условия — умъ, сърце и воля. Тя има и стремежа за подобрение на тѣзи условия. Умътъ, сърцето и волята слугуватъ на душата. Когато тѣ сж развити, дѣятелни, душата добрува и се радва, когато сж първични, неразвити — душата страда. Необходимостта да се усъвършенствуватъ умътъ, сърцето и волята е създадала науката за възпитанието. Прочие, кога става дума за възпитание, разбираме: възпитание на ума, или възпитание на сърцето (чувствата), или възпитание на волята.

Напослѣдъкъ става дума и за нѣкакво физическо възпитание. Ние не знаемъ каква смисълъ и какво съдържание се влага въ тѣзи думи, но отъ съобщенията, които се даватъ подъ такова заглавие, се вижда, че това възпитание си служи изключително съ движенията, които иматъ прѣдъ видъ всѣкаквъ спортъ. Спорта като възпитателно срѣдство може отдѣлно да се разгледа. То е отрицателно, или нѣкъде съ твърде слабо значение. А когато отъ всичко се разбиратъ движенията, ние знаемъ, че това е въ връзка съ волята. Само волята има връзка съ движенията. И казваме — има волеви движения и неволеви. Неволеви сж тѣзи на сърцето и диафрагмата, които ставатъ не по наша воля. Така щото може да става дума за възпитанието на волята,

Волята се възпитава чрѣзъ движения. Движенията сж прѣрогативъ на волята. Мнозина индийци днесъ манифестирастъ спирание на собственния си пулсъ и спирание на дишането, безъ каква да е вреда за здравето си, благодарение само на своята развита

воля. А това значи, че неволеви движения нѣма. Има само слаба и невѣзпитана воля, има и глупави (безъ всѣкакво значение) движения. Както всѣко ядене не може да храни организма, както не може всѣка течность да служи за пиене, тъй и всѣко движение не може да е въ потза на волята. Фактъ неоспоримъ е, че безъ въздухъ не можемъ, но развалениятъ въздухъ е пакостенъ. Така е и съ движението. Има движения, които възпитаватъ, но има и движения, които развращаватъ, има движения, които деформиратъ тѣлото, вънъ отъ онѣзи осакатявания, които ставатъ по невнимание.

Дано не бждемъ криво разбрани. Движенията сж тѣлесни, физически, мишцитѣ сж двигатели, по воля, или по неволя, по винаги иматъ отношение само къмъ волята. Тя е изпълнителната властъ въ тѣлото.

Споредъ насъ физическо възпитание нѣма по простата причина, че всѣка физическа (материална) частица въ тѣлото до седмата си година изгаря и се смѣнява. Тѣлото не може да се възпитава, то може да се дресира, нѣщо, което не може да се сравнява съ възпитанието. Възпитава се разумното въ човѣка умътъ, сърцето и волята), а прѣгъванията на които можемъ да привикнемъ тѣлото днесъ, не можемъ да разчитаме, че и слѣдъ 10 години пакъ така ще се извършватъ. Възпитанието е трайно, а дресирувата кратковременна. Ако изключимъ отъ човѣкътъ умътъ, сърцето и волята, (които сж нефизически, не би останало нищо за възпитание. Да твърдимъ пъкъ, че движението развива тѣлото, а развитото тѣло само ще развие умъ, чувства и воля, е друго заблуждение. Имаме достатъчно атлети, хора физически развити колкото трѣбва, за да констатираме безспорно, че тѣ не сж нито по-умни, нито по-чувствителни, нито по-дейтелни отъ много дори тѣлесно недѣгави свои братя.

Въ заключение ще кажемъ, че намъ въ сравнение съ другитѣ народи, никога не ни е липсвало ни здраве, ни хубостъ, ни физическа сила. Но онова, което печелимъ съ гърдитѣ си, губимъ го отъ главитѣ си. Потрѣбни ни сж умъ, чувства и воля, потрѣбна ни е и човѣщина. Българскиятъ народъ е далъ много ценности и на славянството и на западнитѣ народи, но всичко каквото взима отъ тѣхъ излиза гнило. Той трѣбва да се съвземе и да възобнови вѣрата въ себе си, че е способенъ пакъ да даде. На младежитѣ, които тъй искрено мислятъ, че се самовъзпитаватъ „физически“, пожелаваме да запазятъ искренность и къмъ нашата статия. Всѣки въпросъ се изчерпва, когато се разгледа отъ всички страни, а всѣка задача има само едно правилно разрѣшение.

Д. Б.

РУСАЛЦИ.

(Отъ окултно гледище).

Седмичата следъ Спасовденъ (св Троица) се нарича Русалска недѣля или Русалия.

Тогава женитъ не ператъ, не месатъ и не работятъ, за „да не ги сбѣхтятъ русалкитъ“. (Търновско)

На русалска срѣда болнитъ, които линейтъ и чезнатъ, безъ да имъ се е намѣриль лѣкъ и безъ да имъ сж помогнали баяния, отиватъ да прѣнощуватъ на ливадитъ, дѣто расте цвѣтето росенъ. Іѣ постилагъ до главата си една нова кърпа и като станатъ сутринята гледатъ, какво има на нея. Ако се намѣри тамъ нѣкоя трѣвица, вѣрватъ, че отъ нея ще оздравѣятъ, и си я набиратъ. Ако се намѣри пѣкъ трѣсчица, или суха шумка, ще умратъ. Все отъ тая трѣва росенъ набрана срѣшу Спасовденъ, като я варатъ и се поливатъ три сутрини наредъ, безплоднитъ жени зачевали. Въ Панагюрище нѣматъ росенъ въ своето землище, та сж принудени да ходятъ далече на едно самодивско мѣсто. Тамъ болнитъ прилѣгатъ до нѣкои шубракъ, като вържатъ на него червенъ конецъ съ пара и като турятъ подъ него чаша съ вода и питка, намазана съ медъ. Ако болниятъ ще оздравѣе, на заранята ще намѣри, въ чашата зеленъ листъ отъ росена; ако ли нѣма да оздравѣе, въ чашата му ще падне суха шумка, ако пѣкъ ще умрѣ - нѣма да има въ чашата нищо.

Прѣзъ Русалската седмица въ сѣверна България ходятъ т н. Русалци или К а л у ш а р и. Тѣ лекуватъ болнитъ, на които не сж помогнали билки, молитви и баяния, и за които се казва, че иматъ „самодивска“ или „русалска“ оолестъ. На чело на дружината имъ стои вагафинъ. Той получава знанието отъ баща си, то е наслѣдствено по права мъжка линия. Той знае кои сж чародѣйнитъ билки и какви заклинания и магии трѣбва да се правятъ, и нему се подчиняватъ всички останали русалци. Послѣднитъ сж обикновени хора, които пожелаватъ да влѣзатъ въ дружината и които се избиратъ отъ ватафина по пѣргавина, честность, способность да издържатъ голѣми душевни напрѣжения и способность да пазятъ тайна.

Ватафинътъ избира хората си добръ, и едва когато се убеди, че тѣ отговарятъ на всички условия, посвѣщава ги въ занаята,

Между другото тѣ цѣлуватъ знамето и тоягата на вагафина и полагатъ клетва: „Въ кжщата ми огнище да не гори, куминъ да не пуши, змии и гущери гнѣздо да виятъ въ нея; кукмявки и бухали да живѣятъ и мжтатъ; жена ми да не трае, люлка да не видя, дѣте да ми не заплаче; на гумното овца да не блѣе, волъ и крава да не мукатъ, конъ и кобила да не цвилятъ, пѣтелъ да не пѣе; тръне и буренъ да расте, пусто и по-

метено да бжде. Азъ самичккъ съ очи да не видя, съ уши да не чуя, съ езикъ да не говоря, съ крака да не ходя. съ ржце да не ловя, отъ нищо наситка да нѣмамъ, дѣто стѣпя да съхне, шо похвана да гори, прѣдъ мене чуми, задъ мене холери; земя кости да не приеме“. Тия думи сж клетви и заричания за спазване на повѣрената тайна. Като ги произнесе, русалецътъ цѣлува ржка на ватафина и получава русалската тояга.

Числото на русалцитѣ не бива никога да бжде четно; то е 3, 5, 7, и т. н. Най-обикновеното число е 7. Русалцитѣ сж облечени, както всички други, само че на калпака си, кога ще играятъ, иматъ вѣнецъ и китка отъ чуднитѣ лѣковити билки, а на нозете си опинци съ желѣзни бодли, дрънкалки и малки звънчета. Въ ржка тѣ държатъ особната тояга, направена отъ яворъ, ясенъ или дрънъ и дълга около метъръ, метъръ и половина. На долния си край тази тояга е заострена и издъкована съ желѣзо. Тя е нашарена и накичена съ дръчкалки, та когато русалецътъ играе и я мѣта отъ ржка въ ржка да прави шумъ и да звънти. Тоягата стои у ватафина и се дава на русалиеца само когато ще ходятъ прѣзъ оная седмица. Самъ ватафинътъ носи знамето на дружината. То е бѣлъ, тънакъ отъ ленъ платъ, по четиритѣ краища на което се записватъ чародѣйнитѣ билки; платътъ се привързва за тоягата, като тая на русалцитѣ, и на върха на тоягата се вързва крепко китка отъ сжщитѣ цвѣтя: перуника, кумунига, чемерика, вратика, тентява, пелинъ, и росенъ. Когато дойде Русалската седмица, калушаритѣ се събиратъ въ дома на ватафина, и захващатъ да играятъ, догдѣ той изнесе знамето. Послѣ знамето бива забито на двора, и всички му се покланятъ и го цѣлуватъ. Игритѣ на русалцитѣ, подъ звука на отреденъ свирачъ съ кавалъ, биватъ два вида: еднитѣ сж само за любопитство на зрителитѣ, или за плодородие, а другитѣ само за около болнитѣ, само като обрѣдъ. Обикновенитѣ игри сж разни форми на ржченицата, които удивляватъ съ честитѣ си стѣпки и извивания, а другитѣ пакъ ржченица, но още по-бърза, така щого окоето на зрителя не разпознава кога русалецътъ допира до земята. При танца около болния, прѣди русалиецътъ да падне въ несвѣстъ, се играе особена игра „флоричика“. Прѣзъ всичкото врѣме русалцитѣ мълчатъ; има право да говори само ватафинътъ.

Когато ще лекуватъ нѣкой боленъ отъ „самодивска“ или „русалска“ болестъ, приготвятъ ново гърне съ неначета вода и нова паница съ оцетъ и скълцанъ чесновъ лукъ.

Болниятъ покритъ съ черга — се донася и слага, дѣто ще играятъ русалцитѣ. Тия сж нареждатъ въ кръгъ и по възрастъ, така щото най-стариятъ и най-младиятъ свързватъ кръга. Самъ ватафинътъ е вънъ отъ него. Той държи въ едната ржка знамето, въ другата паницата, и дава съ глава наставления. Отначало танцътъ е тихъ и кроткъ. Мелодията на кавала, по опжтването на ватафина, показва кога русалцитѣ ще грѣбва да учестятъ стѣпкитѣ, кога да ги урѣдятъ, и кога да стѣпятъ на мѣсто. Игра на мѣсто ще рече, да подпратъ гърба си съ тоягата

и да играят изпжчени съ корема си. Като играят нѣколко минути на мѣсто, хващатъ краищата на чергата, на която стои болниятъ, и го подхвъргатъ нагорѣ съ викове: „Хай на калушъ!“ Слѣдъ това се изстѣпятъ назадъ, и ватафинътъ влиза въ кржга, отива при болния, трие го отъ паницата по чело, ржцѣ и крака, надвѣсва върху му знамето, духа го на четири страни, дава му да сръбне отъ оцета и се оттегля. Русалцитѣ захващатъ пакъ отново да играятъ въ колело около него и три пѣти го прѣскачатъ. Слѣдъ това тѣ оставятъ болния да си лежи и захващатъ да играятъ около гърнето, сложено наблизу въ синия (тепсия) върху чистъ месалъ. Обикалятъ гърнето три пѣти, кавалътъ зачестява, тѣ сжщо минаватъ край ватафина, който сега е въ кржга имъ и той ги запойва съ оцета, попрѣсква съ водата изъ гърнето и надвѣсва шепнейки нѣкакви думи, знамето си надъ тѣхъ. Порѣсенъ бива отъ гърнето и болниятъ.

Свършено това, ватафинътъ дава знакъ да се почне специално русалийската мелодия флоричика. Танцътъ е въ разгара си, всички русалци сж унесени. По даденъ отъ ватафина знакъ, най стариятъ русалиецъ замахва съ тоягата, и гърнето съ чародѣйната воца се разбива на парчета. Водата отъ него поржсва както русалцитѣ, така и болниятъ отъ страна. Въ тоя моментъ болниятъ трѣбва да скочи и да побѣгне, свършено оздравѣлъ, а единъ или двама отъ русалцитѣ да паднатъ въ не свѣстъ. Ако нѣма това припадане, нѣма оздравяване за болния. Спочилъ тоя, русалцитѣ захващатъ да свѣстятъ падналия или падналитѣ си другари. Това става по сжщия начинъ, както лѣкуването на болния, съ тая само разлика, че танцитѣ вървятъ въ обратна посока, отъ лѣво на дѣсно. Падналитѣ русалци биватъ подхвъргани съ черга и поржсвани отъ ватафина, и като се постъзватъ — развождатъ се отъ други. Това свѣстяване трѣбва да стане бързо, защото ако падналитѣ изстинатъ, могатъ и да умратъ, както е ставало при нѣкои по-млади русалци.

Какво изпитватъ болника и припадналия русалецъ, узнаваме отъ тѣхнитѣ показания. Нѣкой си русалецъ Опро, избранъ отъ ватафина найчесто като медиумъ, понеже билъ съ яко телосложение и се подавалъ лесно на внушение, разказва: „Като обикаляме болника, азъ усѣщамъ, че се омайвамъ малко по-малко, Когато пристѣпя къмъ ватафина, та сръбна отъ оцета и ме погледа въ очитѣ, азъ се зашеметявамъ. Кога надвѣси знамето надъ очитѣ ми, азъ усѣщамъ, че ми се примрѣжва прѣдъ очитѣ, сѣкашъ има мъгла. Кога вземемъ да обикаляме около гърнето, азъ вече нищо не помня, нито какво прави ватафинътъ: сѣкашъ нѣкой ме носи. Кога ударятъ, та счупятъ гърнето и се прѣсне водата, азъ омалнѣвамъ, краката ми се подкосватъ и падамъ. Послѣ вече нищо не помня“. Селянинъ, оздравялъ отъ русалци пѣкъ разказва: „Като ме донесоха и сложиха на чергата, догдѣ играятъ русалцитѣ около мене, азъ усѣщамъ, че омалаксявамъ, дохожда ми дрѣмка. Като ме подхвърлятъ азъ се събуждамъ и взема да ми става по-добрѣ, по-леко. Когато захванатъ русалцитѣ да ме прѣскачатъ, азъ усѣщамъ, като че нѣкой взима отъ бол-

ката, и мене ми става все по-леко. Така и когато ватафинът ме запои съ оцетъ и ме поржси съ водата. А като се счупи гърнето, мене като че нѣкой ми каже: „Ставай, па бѣгай!“ и азъ скоча и побѣгна, усѣщамъ се съвсемъ здравъ. И оздравѣвамъ, па това си е.“

Русалцитѣ ходятъ отъ понедеѣлникъ до недеѣля, На обѣдъ въ недеѣля тѣ прѣкратяватъ игритѣ си и се опжтватъ за селото си. Тамъ тѣ изиграватъ единъ танецъ въ честъ на знамето, което ватафинътъ свива около пѣрта и внася въ кѣщи. Послѣ ватафинътъ влиза въ кржга и събира тоягитѣ. Най-напрѣдъ най-стариятъ русалецъ ще приближи, ще колѣничи, ще цѣлува ржка на ватафина и ще подаде тоягата си, послѣ идатъ другитѣ. Като събере тоягитѣ и ги внесе, свирната спира. Тогазъ ватафинътъ се ржкува съ всѣки русалецъ и всѣки му цѣлува ржка. Послѣ тѣ си свалятъ вѣнеца и китката отъ калпака, съблгватъ си спинцитѣ съ желѣзнитѣ дрънкала и влизатъ въ кѣщи. Тамъ е приготвена трапеза и наготвени много ястия. Цѣла нощъ ядатъ и се веселятъ. На раздѣла ватафинътъ изсипва на синия, колкото пари сж събрали (всѣкой боленъ е давалъ нѣкога по едно бѣло меджедие, 25 гроша, и толкова бешлици, колкото русалци играятъ) и изнася дароветѣ отъ болния, ако е оздравѣлъ (ризи, пешкири, кърпи чорапи и др.). Той взима два дѣла отъ паритѣ а останалото се раздѣля между русалцитѣ, Дароветѣ се раздѣлятъ на толкова купа. колкото сж русалцитѣ.

*) Бѣлѣжка на редакцията. Получи се въ редакцията настоящата статия която помѣстваме като такава която има интересъ по отношение българскитѣ обичай и нрави.

Пирамидата.

Изъ „Посвещения“ отъ Седиръ.

Ще ти разкажа, каза Андреасъ, една случка, която е станала прѣзъ днитѣ, когато светото семейство е прѣбивавало въ Египетъ. Знаешъ, че поради враждебността на жителитѣ, то е трѣбвало много пжти да промѣня своето мѣстожителство и най-послѣ се спрѣло не далечъ отъ едно малко рибарско селце, близо до Голѣмата Пирамида. Край този паметникъ станували номади-скитници, по типъ съвсѣмъ различни отъ туземцитѣ. Тѣ говорѣли на друго нарѣчие, много-много не се сживѣвали съ селянитѣ, но имъ лѣкували болнитѣ. Мислѣло се, че тѣ произхождали нѣйдѣ отъ Западъ, изъ Нумидийско дѣто живѣятъ бедуинитѣ, макаръ че приличали повече на старитѣ ниневийски нашественици. Тѣ постоянно наблюдавали и слѣдѣли звѣздитѣ и селянитѣ забѣлѣзали, че колчемъ напущали своя станъ или се връщали въ него, по пѣсъка не оставали никакви дири отъ тѣхнитѣ камили. Селянитѣ мислѣли, че тѣ ще да сж открили нѣкакви стари подземия, та затуй имъ се боели.

Тѣхнитѣ слуги, които отивали всѣки день въ селото за вода, за жито или плодове, скоро узнали за пристигането на бѣдното еврейско семейство. Свети Йосифъ като е отивалъ по работа или Божата Майка ще да сж срѣщнали нѣкои отъ номадитѣ, свързали сж разговоръ и сж имъ разказали надвѣ-натри своята история.

Една вечеръ нашитѣ изгнанници излѣзли чакъ до пирамидитѣ. Слънцето залѣзвало и въ сѣнката на голѣмитѣ каменни тригълници се червенѣли огньоветѣ, що пламтѣли прѣдъ шатритѣ на бедуинитѣ. Оттатѣкъ начевала вече пустинята, този свѣтъ, кждѣто безпрѣдѣлността се вкаменява, кждѣто говорятъ само грѣмотевицитѣ и вѣтъра, кждѣто самотага нахлува въ пжника и го разголва самъ прѣдъ себе си. Чернитѣ керкенези се виели въ чудното небе. Неговото залѣзващо велелѣпие багрѣло съ царственъ блѣсъкъ бѣднитѣ, покъсани туники. Единъ по другъ, едритѣ брадати бедуини настанали за да поздравятъ стария Йосифъ и младата му мълчалива съпруга, а сетнѣ си поигравали съ малкото русичко дѣте.

Това дѣте ги било зачуло вече. Единъ день, отдалекъ, тѣ видѣли една лъвица да му ближе крачката, а другъ пжтъ веднажъ тѣ видѣли единъ заякъ, който е тѣй-илахъ, да излиза отъ своята дупка и да тича съ него. Тѣ заблѣзали, че и други животни напуцали своитѣ скривалища изъ трѣнливитѣ храсталаци и други още работи. Най-сетнѣ единъ отъ тѣзи самотници поискалъ отъ Йосифа датата на раждането на това дивно дѣте.

Доклѣ оаца му и майка му приказвали, малкиятъ Иесусъ, застаналъ подъ една канара, изглеждало че се забавлява като си чертае по земята разни рѣзки съ една трѣстика. Сетнѣ се затекълъ къмъ най-стария отъ бедуинитѣ и го завелъ при своето творение, като всички дѣца, които сж направили нѣщо което имъ харесва. Ала старецътъ съ спокойното лице едвамъ хвърлилъ погледъ върху рисунката и тутакси малко поблѣднѣлъ. Той бързо се привелъ надъ този смжтенъ чертежъ и открилъ въ единъ голѣмъ равнобедренъ тригълникъ планътъ, по който сж строени постройкитѣ въ вжтрѣшността на пирамидата: крипта, горницитѣ на царя и царицата, ходоветѣ, кладенцитѣ, съ една рѣчь всичко. А тия номади сж били едничкитѣ, които сж познавали потайния строежъ на пирамидата. Наслѣдници на допотопнитѣ прѣдания, тѣ сж знаели, че Пирамидата заедно съ Сфинкса е една отъ тия каменни книги, кждѣто патриарситѣ бѣха вложили всички ключове на своето знание. Нейното геодезично положение, нейната ориентировка, нейнитѣ външни и вжтрѣшни размѣри, жглитѣ на нейнитѣ ржбове и на нейнитѣ ходове, нейнитѣ стаи даватъ елементитѣ на общата и земна астрономия, на географията, социологията, законитѣ на политическата, философска и религиозна история, тия на физиологията, на психологията...

— Но, прѣкъснахъ го азъ, трудоветѣ на Брюка, Пиаци, Смитъ, на Лагранжа ни освѣдомяватъ за това.

— Да, продължи Андреасъ, но тия учени не сж казали всичко. Па и освѣнъ това въ епохата на Птоломеитѣ никому и

прѣзъ умъ не е минавало за тия нѣща. Та когато нашиятъ номадъ разгледалъ рисунката на малкото дѣте добръ, разучилъ я, размѣрилъ я и провѣрилъ, че е точна, изненадата му пораснала до нѣмай-къдъ и чувство на дълбоко страхопочитание обхванало душата му.

— И наистина, извикахъ азъ. Прѣдставямъ си единъ таквъ човѣкъ, който слѣдъ като се е сблѣскалъ съ всички идеи, слѣдъ като е побѣдилъ всички страсти, слѣдъ като е застаналъ лице съ лице съ всички богове и най-послѣ се е утвърдилъ въ своята вѣра, съзира своето съкровище въ ржцѣтъ на едно дѣте и се намира въ чудо, той, за когото всѣко чудо не е нищо друго, освѣнъ прилагане на нѣкоя тайна формула: какво съкрушаване на цялото му естество!

— Да, отговори Андреасъ, на най-високата и крѣпка планини земетръса най-силно се отразява. Та, за да привърша разказа си, когато малкото дѣте помислило, че се достатъчно нарадвали на неговата творба, подзело своята трѣстъ и допълнило рисунката си, като начъртало вътрѣ въ тригълника нови линии, които очертали единъ кръстъ, точно таквъ, какъвто слѣдъ тридесетъ години еврейскитѣ палачи щѣха да издигнатъ на Лобното мѣсто!

Все тъй безъ дума да продума то'посочило на бедунна единъ видъ изходнитѣ точки. И слѣдъ като той ги измѣрилъ, слѣдъ като прѣсмѣтналъ и изчислилъ, муртавото лице на адепта станало сиво като пепель и неговата изгѣстна снага се простнала прѣдъ нозѣтъ на малкото тайнствено същество. Но то, като най-обикновено дѣте, седнало прѣдъ уплашения човѣкъ и почнало да си играе съ рѣснитѣ на неговата туника.

— Вашиятъ разказъ е любопитенъ, рекохъ азъ. Не сж ли тия бедуини прадѣди на розенкройцеритѣ отъ XVII вѣкъ, на тази школа, която претендира да води началото си отъ Еноха?

— Туй, отвърна Андреасъ, като цигна ржка, е друга пѣкъ легенда. Туй, що искахъ да ти посоча бѣше какъ този либийски самотникъ, притежателъ на всички елементи отъ метода на съчетаването, съ помощта на който може да се прозрѣ истината, е могълъ да съзре и схване тази истина. Помисли самъ.

— Ето, отъ една страна природата, залѣзъ слънце, вѣковни паметници, послѣ нѣколко мъже които изучаватъ, сетнѣ трима други чужди хора, които не изучаватъ, които нищо не казватъ. Двамина отъ тѣхъ се занимаватъ само съ туй -- да пазятъ третия. Той е най-малкъ отъ всички, най-незаблѣзания. И все пакъ, играейки, той показва истината. Е, послѣ, попитахъ азъ.

-- Туй е то, отговори Андреасъ, твоя разборъ е пълень. Тъй се намира Истината. Ти не ме разбирашъ, защото не се спирашъ да разсждавашъ. Трѣба понѣкога човѣкъ да прѣстане да разсждава а чисто и просто да гледа. Ето защо жената получава по-добръ интуитивнитѣ истини, които образуватъ прѣвнитѣ лжчи на Истината. Дай Боже тя да не изгуби този хубавъ даръ, да не пожелае да почне да разсждава досущъ като мъжетѣ. Разбира се, трѣба да се разсждава, но съ мѣрка, не прѣзъ

всичкото време. Особено, трѣба да се пази човѣкъ да не ослѣпѣе. Човѣкъ трѣба да може да спира умствената машина, щомъ тя започне да се върти на халосъ и да почне тогава да гледа, да чувствува, да вдѣхва живота, да живѣе, да обича. Ето методата, която въпрочемъ не е метода, но нейната приложба могатъ да разбератъ само ония, които сж опитали всички методи.

Стефанъ.

Сѣбора.

Охулени, подъ присмѣхъ, ругани,
 Душитѣ просвѣтили идатъ,
 Прѣхвъркнали прѣчки — балкани,
 Прѣзряли проклятия, закани
 Новата сграда да зидатъ

И турятъ тѣ камъкъ възъ камъкъ
 И смѣло и съ радостъ таквази
 Съграждатъ брилянтния замъкъ
 На Бога, отъ мъдростъ и пламъкъ,
 А Той ги бащински пази.

Магнитъ.

Душа, сърце, моря зловѣщи,
 Моря безъ брѣгъ и безъ прѣделъ,
 По чиито капризни плещи
 Пжтувамъ безъ компасъ, безъ цѣлъ

Магнитъ гигантски ми сърце докосна.
 Стрѣлката рѣче: сѣверъ, югъ!
 Посоката на твоята сждба е тази
 И твойтъ пжтъ е тукъ.

И въ устремъ новъ платната заплющѣха
 Въвъ смѣлъ, неуклонимъ набѣгъ
 Съсъ радостъ ми моряцитѣ запѣха
 — Да, тамъ е тѣи желанни брѣгъ.

Георги Сѣверовъ.

„Изъ приказитѣ на морето“.

I

ОКОТО НА НАДЕЖДАТИ.

Едно устремено око неспирно бди и чака да се подаде задъ хоризонта бѣло петно.

Друмници далечни ли очига чистата зеница, отправили кормило и опжнали платна къмъ брѣга? Незнамъ. Нова, неродена за другитѣ мечта държи погледа въ хоризонта, отъ кждѣто трѣбва да се зададе дълго очакваната радостъ — — —

Минаватъ дни. Морето носи лжхъ на остра хладина; неговия вой донася вѣсти на съмнѣние, вълнитѣ му изхвърлятъ строшени мачти, но будната зеница бди въ тишината и чака своя часъ!

Минаватъ дни. Морето е зелено. Бѣли талази плъзватъ къмъ брѣга една слѣдъ друга. Чайки минаватъ съ плавенъ лѣтежъ къмъ дълбината, ята отъ други птици се прощаватъ съ брѣга и пѣсенъ на прѣминало лѣто шепнатъ сѣлитѣ пѣнливи гребени. Тжга полжхва, но будното око спокойно чака бѣлото петно на кораба.

Дни отминаватъ. Удавници донасятъ вълнитѣ. Очитѣ имъ безжизнени и по тѣхъ не трѣпка нѣвгашната неугасима жажда за далечината. Отлитнала е тя съ сѣтниятъ взоръ въ нощта на бурята и студена, горчива вода нахлула въ гърдитѣ, кждѣто е стояла сетната горчива въздишка — — — Удавници донасятъ вълнитѣ морски, но чистата зеница не загасва, неспирно бди за своя часъ — — —

Вѣчно чакащо око. Взоръ на надежда. Ако не си ти въ насъ, тогава ще загасне може би свѣтилникътъ — ще се стопи въ мрачината неговия пламъ. Ще се смути умътъ ни отъ воя на бурята, а строшенитѣ разбити мачти и безжизненитѣ трупове на удавницитѣ, ще ни повлекатъ въ вълнитѣ на тежко отчаяние.

Море, колко врѣме чака свѣтлото око, да му покажешъ бѣлата, желана радостъ! Колко чака да се зададе на твоя тъмно синъ хоризонтъ корабътъ на съкровената мечта, що лѣти отдавна къмъ жадниятъ, копнѣющъ взоръ!

Като дѣвойка оставена да чака женихъ отъ далечна страна, така седи и чака душата ни хубавия неизвѣстенъ часъ. . .

Какво ще стане тогава? Ще се разтворятъ ли диплитѣ на неизвѣстността отъ прѣдъ очитѣ ни, или ще се разкрие нова неизвѣстностъ още по-дълбока, още по-неизбродима. Никой не знае бждното въ точъ.

Звѣзда не ще остане кждѣто да не стжни ногата ни, и кжтъ не ще остане невидѣнъ отъ нашето око. Умътъ обезвѣ-

ренъ не знае още тая тайна съкровенна, но чистата зеница, прѣзъ която душата ни наднича знае, и затуй неспирно бди за бѣлия, прииждащъ часъ на радостта

Прѣстено око на надеждата. Вѣренъ стражъ, като око на влюзена царкиня, която чака своя далеченъ гостъ. Ти свѣтишъ въ мракътъ и чакашъ твойта радостъ.

Минаватъ дни. Прииждатъ нови. Доносятъ пѣнливи талази вѣтроветъ, и шумътъ имъ навѣва тжга. Ята на прощаващи се птици отминаватъ съ лѣтежъ на есененъ керванъ.

Идватъ изтрошени мачти — скръбна вѣстъ за буря въ късна нощъ Удавници се люшкатъ изъ пѣнливитъ води, но будното око не се огчайва. — То бди и тихо чака своята бѣла радостъ — — —

* * *

II.

ДВА СВѢТА.

Кой отъ васъ познава порето? Слушали ли сте неговото шепливо, нескончаемо сказание и въ късна, бурна нощъ пробуждалъ ли е тревожно отъ очитъ ви сънътъ, неговия страшенъ ревъ?

Колцина сж влизали въ неговитъ бездни и сж видѣли чудото на неговото сжкровище. Поглеждала ли ви е зеницата на морска дѣвойка и устнитъ и пришепвали ли сж ви слова, наприличаващи на тихъ плѣсъкъ и шумъ на пѣна — — — — — Мълчаливъ, безлюденъ брѣгъ, Той седи саминъ и прѣдъ него е разстлана синкаво зелена ширъ, която диша, вълнува се и шѣпне. Въ него друга ширъ разстлана до безкрая, готова да погълне и морето. Той мисли, вслушва се въ двѣ морета — — —

Морето, синкаво зеленото море прѣдъ него възстава въ страшна буря. Ревъ отъ дънъ-земи донася сѣкашъ всѣка пѣнеста вълна; като разярень звѣръ се мѣта мощната му грѣдь — —

Затихватъ вѣтроветъ, гривести талази още дишатъ заморени, като слѣдъ дълга битка и бавно една слѣдъ друга се простиратъ на брѣга. Душата трѣгне мълчешкомъ. Синкаво-зеленото море затихва. Отминава бурята. Вѣтрове отнесоха облацитъ и небето чака да запрѣ играта, за да огледа въ гладката повърхность своята лазурна усмивка — — —

Зачева буря въ другото море. Като изъ дънъ-вселената донасятъ ревъ една слѣдъ друга заморени джлги. Като раненъ гигантъ рече и мѣта се безкрайното море и трѣсъкъ на мълния прѣрѣзва оловното небе.

Дали не е усѣщаль нѣкъй бурята въ морето на душата си? Колцина сте вие, на които се не свива мръщина на челото прѣзъ тая буря. Като че надвѣ се раздѣлятъ водитъ тамъ и като че настѣпватъ сѣтнитъ мигове прѣдъ нѣщо невидено и страшно.

Човѣкътъ става. Забива ходила въ златистия плѣсъкъ и гласътъ му политва въ далечината: „Море, синкаво-зелена ширъ,

размѣтала вълни на буря. Какво ли струва твоя ревъ прѣдъ буритѣ що имамъ самъ въ душата си? Ще може ли твоята страхотна дълбина да погълне една въздишка, единъ поне стонъ на бурята въ моя собственъ океанъ!“

Морето, синкаво-зелено, трѣпне мълчишкомъ. Ето запиратъ вихритѣ и въ другото море. Заморени далги съ пѣнестъ шумъ, като нездържанъ здихъ слѣдъ дълга морна бранъ, запиратъ вихрена игра. Пресѣкватъ гърмотевицитѣ, раздира се оловната покривка, и небето чака да се усмири душата, за да се огледа въ нея чистата лазурна ширъ на вѣчността — — —

Въ стихнало море слѣдъ буря се оглежда небето, а въ душата стихнала слѣдъ буря, се оглежда вѣчността — — —

— — — Той сѣди саминъ на безлюденъ брѣгъ и буритѣ, и красотата на двѣ морета вижда — — —

Кой е слушалъ нестихващото сказание въ морето, кому сж нашепвали вълнитѣ неговата пѣсень — — —

Той сѣди и слуша:

„Колко отсѣдва друмникъ въ чужди домъ за почивка, толкова е твоя животъ тука на земята. Мигъ въ вѣчността съмъ и азъ. Мигъ въ вѣчността е и цѣлия животъ по земната твърдь. Едно море има, което нивга не прѣстава, единъ животъ има, що нивга край не ще познае. Въ тѣхъ се научи да диришъ своя пжтъ!

Моитѣ води сж сътворени за да те досѣтятъ, че въ тебъ живѣе душа — безкрайно пжти по-обширна отъ моята размахана, водна плащаница.

Мигъ отъ вѣчността е цѣлъ животъ да бродишъ въ мене, защото ти самъ неизбродимъ си нивга. А знаешъ ли защо сж разпилѣни бисери по мойто джно? — Да ти хрумне, че бисери безброй лежатъ въ твоята душа, и плувецъ самъ въ себе си да станешъ трѣбва, за да видишъ въ тебъ самия туй, което още не познавашъ“.

Неспирна игра, като гласове отъ нестихваща музика сж приказкитѣ на морето — — —

„Прѣди да ме сътвори ржката на Вѣчниятъ, душата ти бѣше сътворена и заради нея, като изъ майчинска утроба се родиха водитѣ и земната твърдь. Ти бѣше тамъ, защото Господарьтъ на свѣта те не откъсна отъ себе си въ Свойто творчество. Той самъ остана да живѣе въ тебъ, но остава ти една гатанка — самъ да Го откриешъ — — —

Колко пжти ви подсѣщамъ да погледнете въ себе си. И съ буритѣ ви призовавамъ и съ гладкия. немръдващъ огледаленъ блѣсъкъ“,

— — — — —

Той сѣди на безлюдния брѣгъ и чака.

— — — — —

Морето, кой го слушалъ да разказва нескончаемо сказание, и въ кжсна бурна нощъ, кому, е пропѣждалъ тревожно сънътъ страшния му ревъ!

— — — — —

III.

БИСЕРНИЯТЪ ДАРЪ.

Човѣкъ си има малка, скришна стаичка въ душата, кждѣто никога не наднича чужди взоръ. Въ нея даже самъ едва ли можешъ да живѣешъ сѣвга. Умътъ ще трѣбва да забрави своето невѣрие за частъ, когато ще прѣбивае тамъ, защото пустото съмнѣние донася хладъ и мрачина. Когато влизашъ тамъ, прахътъ отъ суетата на денятъ ще трѣбва да отърсишъ отъ нозѣтъ си. Ще влизашъ съ свето чувство, защото въ свето мѣсто влизашъ — — —

Когато съмъ далечъ отъ туй, което ми носи радостъ, азъ влизамъ тамъ въ светото кѣтче на душата си и слушамъ приказкитѣ, които ражда Оня, що вѣчно тамъ живѣе. Морето което гледамъ прѣдъ очитѣ си, мисля че живѣе въ менъ. Живо море съ вити гривести вълни, съ облаци надъ него, като политнали стада на лебеди, съ шумъ на вѣчна пѣсенъ! — — —

Въ малката скрита стаица живѣе и пустинята съ своето мълчание, съ багритѣ на залѣзенъ пожаръ. И тѣжниятъ пустиненъ тактъ на бродещи кervани чувамъ, и молитвата на далечни пѣтници. Колко пѣти е затжвалъ моя собственъ погледъ въ безкрая да дири знакъ на хладенъ оазисъ! — — —

Скалитѣ горди на най-високи върхове издигатъ мраморни чела въ скрития кѣтъ на душата. Бѣгъ на луди вихри разгонватъ мъгли, и шумътъ на вѣковна гора повтаря заедно съ вѣтъра, словата на стара, тѣжна пѣсенъ — — —

И всичкитѣ звѣзди като че ли живѣятъ въ священното кѣтче на душата. Словата що могатъ да изрекатъ устнитѣ не ще разкажатъ нищо, защото освѣтънъ това що знаемъ, тамъ живѣе една голѣма тайна. Ни акъвъ ключъ не ще разкрѣхне дверитѣ ѝ. Нога ни чуждъ не ще нагази тихата светиня, затова и скришна стая се зове. —

Малкиятъ бисеръ що ми даде ти, не ще го видишъ да блѣсти на ржката ми като скѣпоцѣнность. Тамъ кждѣто има свѣтлина на суетна забава, не трѣбва да блѣсти скѣпия даръ. Неговата свѣтлина ще ми потрѣбва когато нощъ настане въ моя пѣтъ, когато слънцето ще зайде, и облаци когато ще закриятъ усмивката на звѣздитѣ. Тогава неговата свѣтлина ще подиря, да пусне здрачъ на мѣничка надежда — — —

Не искамъ да го имамъ всѣки мигъ, защото не ще го имамъ въ мига, за който ми е трѣбенъ — — —

— — — Въ скритата стаичка на душата си азъ имамъ при-таено малкото зърно. Тамъ никога не ще слѣти прахътъ на шумния день, да засѣни неговия блѣсъкъ-

Въ малката светиня на душата си, въ която се побиратъ цѣли свѣтове, лежи прикѣтано на свѣто мѣсто твоето зърно — усмив ата на единъ краткъ мигъ.

Не ще го знае никой,

Кой може да цѣни мига, освѣнъ оня що вижда въ него цѣла вѣчностъ! Защото вѣчността понѣкога се сбира въ мигъ, и тоя мигъ ни подаряватъ като малъкъ, свѣтълъ бисеръ!

И ти живѣй въ своята светиня. Когато въ самотата те върхлети тжжовна мисълъ, тогава помжчи се да намѣришъ входа къмъ мѣстото, кждѣто недостига смута на бурята — — —

Тогава минутитѣ не ще сж така мжчителни и тежки и самотата става смислена, защото тихъ гласъ ще ти нашепва нечувани слова.

Тамъ въ скритата светиня на душата се оставятъ най-цѣнитѣ ни дарове въ живота. Тамъ стои прикжтано зърното на краткиятъ и хубавъ мигъ, което ти ми даде — — —

— — — Въ душата има малка, скрита стайца, кждѣто нивга не надниква взоръ на чуждо око. Сжжпоцѣнитѣ на цѣлия свѣтъ може да имашъ, но тамъ, отива само туй, което е свето, — даденото отъ душата. Нѣма стойностъ на богатство нито едно отъ блѣскавитѣ огърлия на шумната катадневна суета.

Нито една отъ почеститѣ вѣншни на деньтъ не ще се отбѣлѣжи тамъ, до гдѣто въ нея нѣма живъ трепетъ на любовъ, на братска искреностъ.

Въ душата, кждѣто се нѣдрятъ морето, цѣлата пустиня, небето съ звѣздитѣ, не ще се найде мѣсто за едно поне отъ подправенитѣ, неистинскитѣ накити на измамното богатство.

Само изкованитѣ въ огънятъ на тежка скръбъ украси, ще найдатъ своето свещенно мѣсто, само бисерътъ намѣренъ съ тежъкъ трудъ, ще се приюти тамъ да свѣти като живо любящо око

Недѣй дири по мойтѣ прѣсти, като накитъ скжплъ зърното на твоя даръ.

То свѣти тамъ, кждѣто никога не ще слѣти прахътъ на тежкото забвение.

Неговата чиста свѣтлина ще ми потрѣбва въ нощта, когато облаци на съмнѣние ще скриятъ усмивката на далечнитѣ звѣзди.

.

*

IV.

ЗЛАТНАТА СТРАНА.

Може да срѣщнешъ нѣкждѣ малъкъ кжтъ, който да има хубостта на цѣлата природа.

Азъ видѣхъ една чудна страна.

Искамъ пакъ ногата ми да стжпли тамъ. Като мигове отлитнаха днитѣ що прѣживѣхъ въ нея, побѣгнаха напрѣдъ въ изматата на врѣмето, а само сънищата ми донасятъ по нѣкой мигъ отъ приказнитѣ, бързи часове що лѣтѣха тамъ — — —

Брѣговетѣ тамъ сж чисти, жлти, като че блѣдо злато е насипано, срѣдъ което блѣскагъ тукъ тамъ бисерни очи. Водитѣ

на морето с ж бистри като сълза, отронена от любящо око и никъдѣ шумѣтъ имѣ не е така чудатѣ, така примамливѣ.

Неспирна игра се води тамъ: Морето носи непрѣстанно малки отломѣци отъ своитѣ невидени съкровища и ги подхвърля на брѣга. Окото се зазира жадно, ржката се протѣга, но гребенѣтъ на ѣдрава вълна прибира пакъ въ съкровището малката, свѣтлива точка.

Тамъ, въ тая страна слънцето грѣе иначе. Лжчитѣ му горятъ като нажежени кинжали, но болка не извикватъ, а нѣкакви трепети несѣтени до тоя часъ. Въ сърцето се забождатъ огнени стрѣли и сладка, примамлива немощка ни обхваща, прилична на унеса що дава тжжна пѣсень.

Тжгата тамъ се прѣвърща въ сладка, търпима болка, която възвисява, а омразата се губи, като капка вода, що излита въ въздуха отъ лжчитѣ на пладнешко слънце.

Човѣцитѣ тамъ весденѣ събиратъ малкитѣ отломѣци що, хвърга морето, а за другитѣ, що то тамъ во своитѣ недра, отиватъ смѣли търсачи.

Всичко тамъ е широко, волно. Животѣтъ е пѣстъръ като приказка, като свѣтливата набагрена страна на мидена черупка.

Въ една пѣсѣчинка тамъ ще найдешъ толкова красота, колкото ще найдешъ другадѣ въ цѣла низа перли. Една черупчица на охлювче е така напѣстрена, както може би не е напѣстренъ палатѣтъ на най-знатния владѣтель, и кой знае защо, окото тамъ се спира на нея, и дири тънката игра на боитѣ безъ досада.

Мѣнички творби на морето. Вѣчната сила на съграждането ви създава въ скрититѣ джлбини на своето царство, и едва проникващия лжчъ въ бездната ви носи чудни багри отъ джгата, да ви направи красиви, та окото ни да се усмихне, когато се запре на васъ.

Кждѣ на друго мѣсто умѣтъ ще се досѣти, че и най-малкитѣ зърна на пѣсѣка сж сътворени за да видимъ отгласъ въ тѣхъ на вѣчната хубостъ!

Златна земя. Часоветѣ на врѣмето въ тебе прѣминаватъ като отблѣсъцитѣ по игривитѣ ивици на водата въ тѣхъ се прѣживѣва нѣщо, което прави живота ни красивъ и воленъ.

Всѣки денъ въ тебе е откровение, а всѣко зрѣнце скжпоцѣнность. Благословениятъ те е надарилъ съ чаръ, въ който тжгата се прѣвърща на търпима хубава немощка, а омразата излита като капчица вода на пладненъ пекъ.

Азъ диря те въ мойтѣ сѣнища и въ самотнитѣ си часове да направишъ смисленъ моя денъ

За това създава Творецѣтъ красивитѣ страни, затова е създадено морето, пѣнливитѣ води, вѣчната му пѣсень! За това вѣе лжхъ на далечни вѣтрове, за това грѣе слънцето и всички свѣтила. За това сж набагрени въ чудновати багри свѣтливитѣ мидени черупки и дребнитѣ корали, за да познаемъ чудото на Великиятъ Майсторъ.

Пришлецъ далеченъ е човѣкѣтъ, да обходи цѣлото царство

Искамъ ногата ми да стъпи пакъ въ страната, където живота протича въ пясъри приказки, безъ остра боль, а само лека тжга, която те повдига на мощни невидими крила. . . .

По морето, което ми се водить си златниятъ ѝ бръгове пращамъ далечния си привѣтъ

V.

БЖДНИЯТЪ ДЕНЬ.

Ще съкне тая бурна пѣсень на нашитѣ дни. Нова пѣсень ще пѣятъ тогава живитѣ човѣци. Изпъстренитѣ гемии на старирибари край бръга ще грохнатъ, и платната имъ не ще се блѣятъ въ морето. Въ покой ще легне коравата ржка що опжва-ше веслата, и отъ ястребовото око на плувеца ще залѣзе смѣлиятъ взоръ.

Други кораби ще надуватъ попжтни вѣтрове, и други смѣли очи ще дирятъ знакъ за пжтища въ морето.

Само Ти единъ ще бждешъ неизмѣнимъ, въ вѣчни дни . . .

Кого ще възгласятъ буритѣ и урагана освѣтъ Тѣбе! Чие вълшебство ще изразяватъ милиардитѣ очи отъ распиляното сѣребро при изгрѣва на новия день?

Тебъ Единъ, Неизмѣненъ и Вѣченъ.

Милиони пжти морето ще се мѣсти, ще прѣминава, но всѣкога ще бжде нейдѣ за да плиска. да подържа неспирната си пѣсень!

Безброй свѣтила ще угасватъ, но всѣкога ще има плавния имъ ходъ по небето, — личба за Тебе — Вѣчно будниятъ.

Колко сърца сж запрѣли да тупятъ по зѣмята, но спрѣла ли е радостъта и възторгътъ да спохожда живитѣ сърца? —

Какъ да се слѣемъ съ твоя миръ, съ твоята тиха радостъ! Какъ да приучимъ сърцата си, да се не отравятъ въ тежка жалба, а всѣкога да дирятъ усмивката на твоя день — — —

Вѣчно буденъ, никога не ще настане мигъ въ цѣлата вѣчностъ, когато ще се затвори окото Ти. Неспирна е играта на вълнитѣ, неспиренъ е воя на буритѣ въ нощъта, никога не ще угаснатъ милиардитѣ очи при изгрѣващия день, но по несѣкръшимъ, отъ Тебе, никой не е.

Животътъ на хиляди слънца, на хиляди морета е единъ мигъ на Твоята будностъ, и затова летѣ къмъ Тебе нашата мислъ и нашата Любов! Затова ни подсказва нѣщо въ душата съ живитѣ слова на скритата надежда, че бурната пѣсень на нашитѣ дни ще съкне, че нова пѣсень ще пѣятъ нѣкога живитѣ човѣци. Ще се стопи умразата, родена заредъ тлѣнна вѣщъ, защото любовъта на вѣчно Будниятъ, по необятна отъ морето, ще залѣе всичко въ свѣта.

Ще се закрие взорътъ на користното око, и великата жертва, благодарството ще наидатъ друга отворена зеница прѣзъ която ще погледнатъ.

Ржката на старецътъ увѣхнала слѣдъ дълга борба съ въл-

нитѣ, срѣдѣ които направляваше корѣбатъ поелъ пжтъ да дири далечно имане, ще легне въ покой, а друга ржка на жилавъ юноша ще стисне човѣшкото кормило. Тогава корабътъ на новия човѣкъ ще носи само радость — — —

Блаженна ще бжде земята кждѣто ще запрѣ на котва той.

Великъ день! Азъ те виждамъ въ моитѣ часове. Неспирния шумъ на вълнитѣ ми разказва за тебе и усмивката на срѣбърната утринна въ морето е твоята усмивка — — — Не сж ли сладоститѣ трѣпки въ душата прѣдвѣстници, долитнали едва като оггласъ на далечна пѣсень. Прѣзъ открититѣ зеници на смѣлцитѣ днесъ, не наднича ли смѣлостята на твоитѣ храбри дѣца?

Вѣчно живѣ! Ще прѣмине като керванъ прѣдъ тебе цѣлата вѣчностъ, а окоето ти не ще сведе рѣсни на морность, защото вѣчно буденъ Си!

VI.

ПРОЛѢТЪТА.

Когато за първи пжтъ прѣминахъ край вашата градина, гранкитѣ разтваряха миризливи цвѣтове, защото бѣше пролѣтъ. Скрытъ косъ въ тѣхъ подсвирваше щасливо и ручеятъ похвъргаше обилни води, запжтенъ надолу, като извита срѣбърна змия.

Лжхтъ на тия бѣли цвѣтове събуди пролѣтъта и въ мене, и азъ я отнесохъ въ моя пжтъ — — —

Друга пролѣтъ не срѣзнахъ като нея. Веднажъ бива пролѣтъ въ живота, и никога се не повърща тя. Очитѣ сѣвга гледатъ, но еднажъ поглежда окоето така, та цѣлата душа се отразява въ него Когато други пжтъ те срѣщне цѣвнала и китна пролѣтъ, душата ще я познае само заради първата, едничка пролѣтъ въ живота, и всѣко око въ което има хубость и дълбочина ще спомня за първото, единствено око

Вървя по моя пжтъ. Морето стигнахъ. Морето е врата и пжтъ. Отъ тукъ идва, отъ тукъ си отива пролѣтъта. Отъ тукъ прѣминаватъ забрѣзанията къмъ други брѣгове

Сега е вече есень. Вълнитѣ плискатъ и шумътъ имъ сѣкашъ спомня отлѣтѣло врѣме. Саминъ се скитамъ по златистия брѣгъ и диря стжпкитѣ на пролѣтъта, която идва, която си отива прѣзъ морето. Привѣтственъ лжхъ донасятъ морски вѣтрове. Въ тоя лжхъ досѣщамъ трѣпкитѣ на нѣщо познато, което се роди въ мене тогава, когато кичеститѣ грани изпускахъ аромата на бѣли цвѣтове Дали и сега не ми ги праща мойта пролѣтъ?

Отмина ли или отново идва — Знамъ, че салъ една едничка пролѣтъ навѣстява ни въ живота, но дали прѣмина, дали е сжщата оная, която бѣше прѣмѣнила вашата градина, или отново ще се зададе?
. Морето стигнахъ. На златния му пѣсъкъ край брѣга, азъ гледамъ да найда диря отъ сѣтната ѣ стжпка.

Морето е врата и пжтъ! Обичамъ го, защото прѣзъ него се

отива всждѣ. Ако е отминала, тукъ се е сложила сѣтната и стж-
пка, ако ли пъкъ ще дойде, тогава ще я видя да се зададе съ
първото ято на раннитѣ птици.

Ще я позная Ако е тя, тогава ще ми сплмни за деньтъ,
когато миризливи цвѣтове разтваряха овошкитѣ, когато скритъ
славей пѣеше въ кичеститѣ, бѣли трани, и ручеятъ забързанъ
когато се извиваше надолу — — —

Огъ морето ще я чакамъ!

Морето е врата и пътъ! — — —

VII.

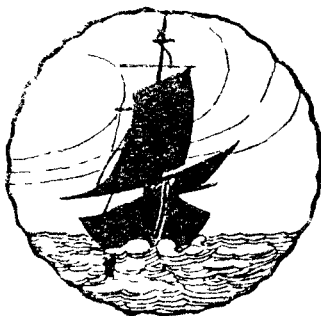
ВѢЧНИЯТЪ ВЪПРОСЪ.

— — — Когато ще стихне равномерния бѣгъ на талазитѣ къмъ
брѣга, тогава ще стихне и шума на морето, и моя въпросъ ро-
день кой знае отъ кога! — — —

Има ли край живота на морето?

Ще се измѣсти неговото корито, неспирния вой на буритѣ
му ще оглася други мѣста, но море ще има вѣчно, вѣчно ще се
гонятъ една слѣдъ друга пѣнесивълни, и тѣхния шумъ ще бу-
ди всѣкога въпросътъ — вѣчниятъ въпросъ! — — —

*



Слѣпецътъ.

Слѣпецътъ салъ не знае,
 Що нѣщо сж лжчи,
 Лазурътъ какъ играе,
 Какъ слънцето говори
 На мирнитѣ простори,
 Какъ день отъ нощъ личи.

Едничекъ той лишень е
 Отъ тази благодать;
 И ето го, при менъ е,
 А, клетникъ, не познава
 Отъ нощъ какъ день настава,
 Ни кой е братъ, кой — врагъ.

По нѣкога ни пѣе,
 Защото е поетъ,
 Но въ день като живѣе,
 Възпѣва тъмнината,
 Миражитѣ, сждбата,
 И пѣснитѣ му — ледъ!

За него нѣма хубость,
 Ни радость въ Божи свѣтъ,
 Живота мни за лудость,
 Която свършва съ гроба,
 А мьсть, борба и злоба —
 Че сж прѣкрасенъ редъ!

Х.

М. Маневъ.

МАЗДАЗНАНЪ

Развитието на човѣка, неговата еволюция е въ зависимостъ отъ неговото съзнателно ръководство. Човѣкъ може да бѣде ръководителъ на своята еволюция. Той може въ кратко врѣме да създаде нови форми на животъ, съвършенни и чисти. Потрѣбно му е само истинско знание. Маздазнанъ е учение, което ни дава редъ упътвания, за да можемъ да станемъ истински господари на своята еволюция, и да съкратимъ периода на развитието си. Маздазнанъ е учение, което ни учи какъ се отстраняватъ страданията отъ човѣка за да заживѣе той щастливъ животъ на земята.

Думата Маздазнанъ е съставена отъ двѣ части: „мазда“ и „знанъ“ — стари санскритски думи. Мазда значи мисль, а знанъ — знание, познание, т. е. учение на мисльта, на чистата мисль.

Основателя на това учение е д-ръ Отоманъ Заратушъ Ханишъ, отъ руски произходъ, синъ на нѣкой си руски консулъ въ Персія. Като дѣте той се разболѣлъ и баща му го далъ на лѣчение въ нѣкой персийски храмъ ползущъ се съ извѣстностъ въ Персія. Тамъ младиятъ момъкъ скоро се оправилъ подъ вещото лѣчебно искусство на жрецитѣ. Тамъ той ималъ възможностъ да се опознае съ запазеното въ ордена по традиция учение на Заратустра и, бидейки силно възприемчивъ скоро е добилъ орденския царски титулъ „Заратушъ Ханишъ“ и е билъ покръстенъ Отоманъ. Въ послѣдствие прѣминалъ въ Америка гдѣто завършилъ медицина. Оползатъ по такъвъ начинъ съ слабоститѣ на съврѣмената наука, той се заема да опознае съврѣменното общество съ учението на Заратустра съ цѣль да го оздрави и да го освободи отъ злото, грѣха, болеститѣ. Своего учение нарекалъ Маздазнанъ, което обхваща особено слѣднитѣ отдѣли:

1. Учение за дишането и здравето.
2. Учение за храненето.
3. Учение за хармонията, тона.
4. Учение за правилно мислене.
5. Учение за силитѣ Електричество и Магнетизъмъ.
6. Учение за очистване тѣлото и червата.
7. Учение за животворнитѣ сокове — половитѣ сокове.

Маздазнанъ признава Исуса отъ Назаретъ като най-великъ отъ всичкитѣ учители на човѣчеството и възприема въ основата си закона на любовта така, както Исусъ го поставя и потвърждава съ своя животъ. Учението на Заратустра то смѣта като изходна точка, отъ която сж произлѣзли всичкитѣ религии на арийската раса. Изъ този източникъ е черпилъ и Исусъ въ периода на ученичеството си, затова въ учението на Исуса, въ неговитѣ основи, се прозиратъ принципитѣ на Заратустра. Маздазнанъ хвърля свѣтлина върху тия учения, разкривайки много тайни, достъпни за съврѣменното общество, като запазва и скрива още много за бждащитѣ генерации.

Последното учение цѣли подмладяването, прѣраждането на човѣка, което може да се постигне само чрѣзъ всмукване въ кръвта на половитѣ сокове и оплодяване, стимулиране по такъв начинъ клѣтките на цѣлото тѣло. Подмладяването е резултатъ, плодъ на самооплодяване. Половитѣ сокове се економисагъ чрѣзъ въздържание и се отправятъ къмъ собственото тѣло. Съ помощта на съзнателното дишане се улеснява и поддържа всмукването на соковетѣ. За доброто качество на половитѣ сокове необходимо е храната да се не задържа дълго време въ дебелото черво и главно да не бжде изложена на гниене, ферментиране, защото въ подобни случаи всмукването въ кръвта на гниещитѣ сокове отъ дебелото черво поради близостта съ половитѣ органи влошаватъ качеството на половитѣ сокове.

Маздазнанъ ни учи какъ да станемъ господари на своитѣ полови сокове и клѣтки и да ги отправаме по своя воля за самооплодяване или за продължение на рода. Създаването и раждането на дѣца трѣба да бжде едно съзнателно творчество съ специално вложена идея. Нашитѣ дѣца не трѣбва да бждатъ вече за мислящитѣ човѣкъ случайни плодове. Ние трѣбва да вложимъ съзнателно въ тѣхъ нови идеи. Ние трѣбва да вложимъ въ тѣхъ идеята за освобождението на човѣчеството. Нашитѣ дѣца трѣбва да бждатъ наши освободители. Ролята на жената е особено важна въ случая. Майката носи дѣтето деветъ мѣсеца, а и слѣдъ това го храни около една година съ млѣко. Прѣзъ този периодъ тя може да направи много, тя може да вложи въ дѣтето си своитѣ идеи и да ги въплоти въ него. Социалнитѣ въпроси могатъ да се разрѣшатъ само чрѣзъ майката, посрѣдствомъ нейната въплотена идея — дѣтето. Жената може да добие своето освобождение единствено чрѣзъ собственото си дѣте. Маздазнанъ подготвява такива велики майки. Съвременната „културна“ майка, която обикновено страда отъ запекъ, не е още готова да даде такива чеда, защото всички ония гниеши сокове въ червата, поради близостта съ утробата въ продължение на 9 мѣсеца непрѣстанно прѣминаватъ въ растяшия зародишъ и съграждатъ въ самитѣ му основи идеитѣ, причинитѣ на злото и смъртта.

Учението Маздазнанъ е доста разпространено въ Америка, Англия и Германия. Въ нѣмска Швейцария, близо до Цюрихъ, покрай езерото, въ селцето Хермбергъ има колония на маздазнисти. Тя служи като центъръ за цѣла Европа и като школа за разпространение на учението. Тамъ се държатъ често курсове съ практически характеръ, като се разяснява учението. Лекциитѣ сж достъпни за всѣки желающъ, срещу извѣстна такса. Колонията е основана на кооперативни начала. Уредбата е модерна.

Храната въ колонията е чисто вегетарианска, хлѣба имъ е обикновено тричавъ, пѣленъ хлѣбъ и за разнообразие се употребява отъ време на време бѣлъ хлѣбъ. Храната и хлѣба имъ сж приготвени споредъ маздазновата наука за храненето. Храната имъ е вкусна и главно ароматна, чрѣзъ примѣсване на разни трѣви и приправки, като се цели съ това дезинфекцирането на червата, подобренieto на кръвта и ароматизирането на цѣлото тѣло. . . Но да оставимъ самия Ханишъ да говори:

„Нашитѣ тѣлесни и духовни функции трѣбва да се докаратъ до едно такова състояние, което би ни направило способни да противостоимъ на всѣко нападение на невѣжеството и суевѣрието и би ни направило твърди въ нашитѣ убѣждения. Болестъта напада само оногова, комуто не е ясно, че силата, която води къмъ здравето или къмъ оздравяването лежи въ неговата собствена област. Той ще страда отъ невѣжество и бѣдностъ, защото не разбира, че силата, която измѣнява обстоятелствата лежи въ самия него. Боленъ ли си, не се безпокой за причинитѣ на болестъта или какъ би се тя развила. Измѣни просто начина на своя животъ, дишай, концентрирайки се върху чувствата и всичко ще се оправи. Ние твърдимъ, че правилното дишане, както Маздазнанъ го опрѣдѣля, ще изравни всички недостатъци и ако употребявашъ разумъ при храненето си, ти не ще бждешъ вече обезпокояванъ отъ болеститѣ. Трѣбва да се разбератъ извѣстни правила прѣди да се достигне до вѣщина въ искусството на лѣкуването“.

„Дишането е дишане, но при все това всичко почива върху това, какъ човѣкъ диша, при какви условия, кога и въ какво положение. Колкото повече упражнявашъ различнитѣ начини на дишане, толкова повече ти ще бждешъ въ състояние да опрѣдѣлишъ различнитѣ влияния върху тѣлото и чувствата. Има специални начини на дишане за пѣвци, за оратори, за актьори, начини на дишане за всички положения въ живота. Дишането, което се издъхва върху една паница съ топла вода, я охлажда. Дишането, което се издъхва на студениотѣ ржцѣ, ги затоплюва. Вие сте забѣлѣзали, че въ първия случай се диша бързо и на бързи удари, въ втория случай бавно и провлочно. Независимо отъ това обяснение да споменемъ още единъ фактъ, който кара всѣкого да се замисли, който направи опитъ съ издишане по слѣдующия начинъ: издиша се напр. лекичко върху ржката. Слѣдующето издишане пакъ полека върху ржката; само че този пътъ се употребява сричката „пухъ“ и се получава противоположенъ ефектъ — единъ прохладящъ вѣтрецъ. При този опитъ е все едно дали се диша леко или съ растяща сила и се употребява случайно също една друга съгласна буква, напр. „ф“. При всички случаи човѣкъ ще има успѣхъ. Цѣлата тайна лежи просто въ измѣнението на положението. Ако се издища „п“ върху ржката при равномерно издишане, и веднага слѣдъ това „п“ ще се забѣлѣжи една чудесна разлика. Твоитѣ собствени опити ще ти откриятъ чудновати явления, които бихме могли да изброимъ тукъ, но които оставаме на тебе да опитаешъ“.

„Ако човѣкъ осѣща голѣма горещина и направи едно дълго вдишване прѣзъ носа и издиша слѣдъ това съ разтворени устни, при което едновременно остава диафрагмата да спада, ще бжде човѣкъ веднага разхладенъ. Ако пъкъ напротивъ вдиша и издиша прѣзъ носа отначало бързо, послѣ съ забавено дишане и продължава да смѣнява дишането, като пази особено вдишването да става бързо, а издишването бавно, въ нѣколко минути ще се изпоти. Който твърди, че нищо не значи какъ човѣкъ

диша, не знае какво приказва. Когато човѣкъ дише потъналъ въ мечтание, ще бжде много психиченъ и функциитѣ на мозъка ще прѣдставляватъ една бъркотия на несигурности, когато, ако се диша съ изключителна концентрация върху дишането, съ цѣль да се развиятъ всички функции на тѣлото, като се вземе необходимото за подобно развитие положение на тѣлото, ще се получи като резултатъ обладаване на тѣлото въ всѣко отношение. Не важатъ тукъ старостъ, изгледъ, срѣда и условия; има помощъ за всички въ правилното употрѣбление на дишането“.

„Диханието е животъ“ е заключението, до което достигае слѣдъ нѣколко размишления върху единъ прѣдметъ отъ такова жизнено значение за нашето благосъстояние. Това трѣба да бжде добито чрѣзъ опитъ, така че да бжде за аналитика ясенъ и твърдостоящъ фактъ. Простото излагане на друго лице не е доказателство. Живота е зависимъ отъ дишането. Животътъ е проявлението на формитѣ чрѣзъ силата на диханието. Когато говоримъ за живота, ние въ сжщностъ се занимаваме съ проявитѣ на диханието. Ако проучаваме живота съ помощта на микроскопа съ очакване да намѣримъ „ядката“, която образува това, което обикновенно се нарича животъ, ние търсимъ тогава нѣщо, което не ще намѣримъ. Микроскопътъ не открива нѣщо повече отъ околото. Той открива само форми. Може да се откриятъ повече форми на живота, можемъ да се опознаемъ по-добрѣ съ неговата външна страна, но това нищо не ще ни каже за основния принципъ на живота. Ний не бихме могли да кажемъ, че живота е дишане. Ще бжде сжщо погрѣшно понятие, а тоже нелогично, ако се каже, че любовта е Богъ. Истинскиятъ философъ би лазалъ: „Богъ е любовъ“. Ние смѣтаме Бога като основенъ принципъ, както диханието основниятъ принципъ на живота. Кждѣто има проявление, тамъ има животъ, тамъ има дишане, защото безъ дишане не би могълъ да съществува никакъвъ животъ. Дишането е слѣдователно основниятъ принципъ върху който живота и неговитѣ разнообразни форми на проявление почиватъ. Дишането е независимо отъ проявлението“.

„Брѣмбарътъ не е птица, птицата не е маймуна, маймуната не е човѣкъ, обаче въ тѣхъ всичкитѣ има животъ и тѣ всичкитѣ дишатъ. Основниятъ принципъ на диханието се развива въ разнообразни сили на живота и тѣзи сили се изиявяватъ чрѣзъ разнообразнитѣ форми на битието. Великитѣ учители на древността, адепитѣ на древнитѣ народи, философитѣ на всички врѣмена, природоизпитателитѣ отъ днесъ — тѣ всичкитѣ сж достигнали до едно заключение, тѣ всичкитѣ се срѣщатъ въ една само говоряща истина: диханието е животъ. Има само едно дихание, единъ центъръ, единъ Богъ, обаче проявитѣ сж много, понеже всичко, което се развива въ Зарванъ Акарвана (врѣме, пространство и първопричинностъ) проявява чувство на ограничение и прѣдставлява вариация, а вариацията е сжщността на битието. Диханието е едно, но неговитѣ изиявления сж различни, споредъ даденото направление, заетото пространство и врѣмето на проявлението. Видътъ и формата на съществуващиятъ прѣд-

метъ показватъ степенъта на вибрацията на съставения принципъ на диханието. Колкото по-високи и разнообразни сж трептенията на принципа на диханието, толкова по-високо стои проявената форма въ царството на явленията и толкова по-голѣмъ е разума, знанието, мъдростъта на самия принципъ и способността за разрѣшение на проблемата на живота. Възможноститѣ на индивида въ живота ще бждатъ сжщо по-голѣми и животътъ ще бжде цѣненъ да се изживѣе. Въ кратце казано, ние ще бждемъ по-добрѣ опознати съ своето истинско себе. Човѣкътъ е най-висшето изявление на диханието въ материята. Цѣлото животинско царство принадлежи къмъ сжщата категория. Различieto на формата отговаря на степенъта, въ която силата на диханието е осжществена. Това разнообразие продължава и между човѣшкитѣ сжщества и нашитѣ способности и възможности въ живота зависятъ отъ силата на дишането и нейното употребление. Колкото по-нисши сж трептенията на дишането, толкова по-нисше е познанието на битието и толкова по-нисша степенъта на възможноститѣ. Диханието е вѣчно едно и сжщо, но неговото изявление отговаря на развитието на формата, чрѣзъ която се проявява. Колкото повече се дава възможность на диханието да се издига по вибрация, толкова по-чисто е явлението. Природата ни дава ясни доказателства за това. Ние забѣлѣзваме, че колкото е по-нискъ животинския видъ, толкова по-ниско е диханието. На това основание мислещата и разсѣдъчната способность на нисшитѣ животни е по-слаба отколкото у по-висшитѣ.

Развитието на мозъчната дѣятелность, на органа на чувствата, зависи непосредно отъ развитието на мозъчнитѣ клѣтки чрѣзъ силата на дишането и отъ разширяването на гърдитѣ. Поддържането живота на клѣткитѣ е въ зависимость отъ храносмилателнитѣ органи, които създаватъ сжщото.

„Дълбоки мисли текатъ изъ една форма, която притежава дълбоко, пълно дишане. Късо дишане означава възбуждение и нервозность. Идентѣ на дълбоко дишащиятъ философъ продължаватъ да живѣятъ, докато изявленията на късо, трепетно и буйно дишащитѣ политици излитатъ и отиватъ въ забвение, колкото велики и чудновати да звучатъ за врѣмето си. Мозъчната дѣятелность е въ зависимость отъ начина на дишането. Различаваме главно три вида дишане у човѣка: физическо или коремно дишане, душевно, флангово или диафрагмично дишане, и индивидуално или духовно дишане, което се нарича другояче мозъчно дишане вслѣдствие влиянието му върху епифизиса“.

„Тѣзи три вида дишане ставатъ съ долната, срѣдната и прѣдната частъ на гърдитѣ. Всѣка една отъ тия части на гърдитѣ отговаря на една отъ тритѣ главни мозъчни групи: коремното дишане на материалистичната група, срѣдното на етичната и горното на интелектуалната, разсѣдъчната група. Но най-важното въ случая е това, че всѣко отъ тия три главни вида дишане способствува за развитието на съотвѣтната мозъчна група. По такъвъ начинъ сж създадени тритѣ основни темперамента у хората: материалистичния, спиритуалистичния и интелектуалния.

Тритѣ мирогледа у хората, материалистичния, спиритуалистичния и интелектуалния сж проявление на тритѣ вида дишане, чрѣзъ засиленото развитие на съответната мозъчна група. За добиване на правиленъ мирогледъ въ живота необходимо е слѣдователно хармонично развитие на мозъчните групи, за достигането на което привърженицитѣ на Маздазнанъ се стараятъ да засилятъ онова дишане, чиято мозъчна група е по-слабо развита. Дробоветѣ прѣдставляватъ единъ инструментъ, който маздазниста се старае да обладава до виртуозностъ съ цѣль за хармонично развитие на всички функции въ тѣлото. Дишането и разумниятъ изборъ на млѣчно-растителна храна е тѣхното главно срѣдство за борба съ злото, изявено като болестъ, мизерия, грѣхъ и др. Има различни начини на дишане у маздазниститѣ и при различно положение на тѣлото. Всѣко дишане оказва своето влияние, ако се практикува продължително врѣме и съзнателно, чрѣзъ концентрация върху дишането. Чрѣзъ дишане се отстранява злото, болестята, мизерията, грѣха; чрѣзъ дишането се усилява доброто, любовта, здравето, талантитѣ, като се очисти кръвта и се оздравятъ нервитѣ.

Тѣлото е храмъ Божи. И като такова то трѣбва да се държи чисто не само отъ вѣнъ, но и отвѣтрѣ. Главното гнѣздо на болеститѣ у човѣка т. е. на злото у него се намира въ червата на човѣка. Паразити и съ милиони микроби гѣмжатъ въ червата на човѣка, Храната ферментира въ червата. Създаватъ се лоши сокове, които замърсяватъ кръвта. За да улеснятъ слѣдователно успѣшното дѣйствиe на съзнателното дишане съ цѣль за очистване на кръвта, Маздазнанъ изключва месото отъ храната и прѣпорѣчва чиста вегетарианска диета.

Разликата въ дишането у животното и човѣка е тази, че послѣдното диша коремно и флангово, когато човѣкъ развива заедно съ другитѣ и горно дишане. Човѣкъ, който диша повече коремно, се приближава повече до животнитѣ, когато горното дишане го приближава повече до мислящия човѣкъ. Материалиста обикновено диша коремно. Дишането е едно важно и успѣшно срѣдство въ ржцѣтѣ на маздазниститѣ за укротяване на животинскитѣ страсти у човѣка и за възстановяването на любовта между хората. Любовта е едно изявление на чисто тѣло, чиста кръвъ и здрави нерви. Очисти ли се кръвта т. е. сърцето отъ мръсотата, чрѣзъ дишането, дава се едно правилно развитие на нервната система и любовта се явява като резултатъ. Любовта, доброто е плодъ на чиста кръвъ, чисто сърце, очистено чрѣзъ концентрирано дишане. Ето ключа, който ни дава Маздазнанъ за разрѣшението на социалната проблема.

Централното мѣсто въ нашето тѣло е сърцето. То е извора на мислитѣ, който прѣзъ него праща Мисль-силата, Божествената сила, Божеството. Колкото по-чисто е сърцето, кръвта, толкова по-силно блика този изворъ на Божествени мисли. Колкото по-силна е любовта къмъ Бога, толкова по-могъща е Силата, която праща тия мисли. Колкото по-силна е любовта къмъ ближния, толкова по-се очистватъ каналитѣ, пжтищата, нервната система, прѣзъ която текатъ тия мисли.

Д-ръ Кадиевъ.

Има ли смърть?

Господстващото мнѣние въ науката малко прѣди нашето врѣме е материалистичното. Счита се, че материята е която обуславя цѣлия животъ. Това, което се нарича душа не е нищо друго освѣнъ дѣятелността на твърдѣ остроумно групирани мозъчни клѣтки. Значи душата е продуктъ на материята, обвързана съ нея и разпиляваща се съ тѣлото заедно. Мисълта за безсмъртието на душата изглеждаше при тия условия смѣшна. Отъ друга страна още Лавуазие доказа за материята, че нищо не се губи: че си промѣня формата, че изчезва прѣдъ очитѣ ни, но че материалитѣ въ друга форма продължаватъ да съществуватъ. 50 години по късно Майеръ доказа, че и енергията, силата се промѣня, отъ топлина въ движения, електричество, свѣтлина и пр. но не изчезва.

На ученитѣ дълго липсваше смѣлостта да разширятъ мисълта, че нищо въ Природата се не губи и по отношение душевния животъ. Нима идеитѣ, които ме напжтватъ къмъ дадена цѣль, моитѣ чувства, моитѣ мисли, които сж за мене по-реално отъ всичко реално сж единственитѣ, които ще отидатъ въ Нищото? Не е ли по-вѣроятно, че и тукъ е възможно само мѣняването на формата и мѣстото, както при материята и енергията, че вдигането раменетѣ на ученитѣ се дължи на липсата на апарати за доказване на тая промѣна? Науката е съ право скептична. На нея ѝ коштуваше твърдѣ скжпо борбата съ сръдновековното лжжехристиянство, съ неговото учение за задгробенъ миръ кой знае кждѣ на небесата, съ възкресения на мъртви и други явно противорѣчащи на всѣки здравъ разумъ като се взематъ въ букваленъ смисълъ, твърдения, науката не иска да се хване на вждицата.

Но много явления оставатъ необясними.

Проф. Дрешъ разрѣзва плоски, петожгълни паразити на две. Всѣка половина възстановява формата на основното животнo. Разкъсанъ дъждовния глистъ не умира, а дава два нови глиста. На едната половина израства уста, на другата задна частъ и полови органи. Като че въ всѣка половина е била запазена напълно съзнателна, разумна сила, която е знаела какво трѣбва на животното. Тая сила изчезва слѣдъ смъртьта, безъ да се измѣня при това забѣлжимо тѣлото, но оставящо слѣдъ „смъртьта“ купчина неорганизирана материя. Думата „изчезва“ се отнася до нашето осѣзание. Като всѣка „сила“ възъ основа на закона за запазване енергиитѣ, тя не може да „изчезне“, а само да се промѣни.

Фламарионъ въ книгата си „Таинственото“ зададе нѣкои въпроси на съврѣмената наука, прѣдъ които тя вдига раменѣ: не

знаемъ. „Чудесата“ на индийскитѣ факири не могатъ да се обяснятъ съ материалистичното схващане на ученитѣ. Душата е дѣйствително сила, която осмисля, оживѣва материята. Тя я организира, използва я за своитѣ цѣли и високо протестира, когато ѝ се внушава, че макаръ и всичко друго да не изчезва, тя единствена ще се разпилѣе и ще изчезне слѣдъ своето произведение и врѣмена кжщурка, наречена тѣло. Душата чувствува дълбоко въ нѣдрата си тая неправда и на това се дължи въ висока степенъ безпокойствието, нервността, загубване смисъла на живота въ съврѣменното общество. Но врѣмето ни е прѣходно. Скоро ще се разбере, че има само промѣни на формата и по отношение душата, че смъртъ нѣма.

Пълнота въ Живота.

Празнотата разваля живота.

Д.

Пълнотата — това е изразъ на богатство. Може да бжде нѣщо пълно съ пари или съ жито или съ енергии или „Великъ Духъ — да запълва нѣщата“. Пълнотата — това е изразъ на работа. Може човѣкъ да бжде пълненъ съ доброта, съ мъдростъ и искреностъ, но може да бжде запълненъ и съ зло, завистъ и заблуда. Двойкъ е живота, докато отъ една страна е пълненъ, отъ другата е празенъ: до като въ едно отношение се пълнишъ въ друго се изпразвашъ. Стремекътъ къмъ пълнота е стремекътъ къмъ съвршенство! Човѣкъ трѣбва да се стрѣми къмъ всестранна пълнота! Има пълнота на физическия животъ има и пълнота на духовния животъ. Първата поради естеството на срѣдата се простира до извѣстни граници, а втората, пълнотата на духовния животъ, е безгранична, — нейната граница е вѣчността.

Всичко това, което подтиква къмъ пълнота на духовния животъ е градуующо, казваме го че е добро, а всичко онова което те подтиква къмъ физическа пълнота безъ да ти дава по-тикъ жъмъ духовното, него го казваме че е зло. Физическата пълнота разбрана като едно условие за духовенъ животъ е добро. Днесъ всичко се стреми къмъ физическо запълване на живота. Дирятъ се хората едни други за да запълнятъ врѣмето. Трупатъ храна, богатства, за да запълнятъ бждещето. Днесъ хората идентифициратъ пълнотата съ здравето. Сигурностъ наричатъ пълнотата, а най-несигурни сж пълнитѣ физически. Богаташа на десетъ страни се озърта когато ходи, та мигъръ това е отъ сигурностъ? ! Напълнишъ хамбаръ съ жито, но сигурно нѣколко мишки сж въ състояние да я унищожатъ. Относително нѣщо е физическата пълнота, докато си пълненъ слѣдъ мигъ можешъ да бждешъ празенъ.

Духовната пълнота е смисълътъ на живота! Тя не заема пространството, тя завладява нѣщата отвжтрѣ.

Има пълнота и на ума има такава и на сърцето. Сърце пълно съ чисти свѣжи чувства е добро сърце и умъ пълненъ съ разумни мисли е добъръ умъ. А днесъ какво запълня сърцето и ума на човѣка?

Има една древна легенда, която разправя какъ ангелътъ и дяволътъ поредно запълнятъ човѣшката душа. Когато дяволътъ е вжтрѣ въ човѣка, ангелътъ чака отвънъ, щомъ дяволътъ излѣзе ангелътъ влиза, а първия чака отвънъ. Тѣ никога не влизатъ вжтрѣ въ човѣка, до като не имъ се отвори, докато човѣкъ не имъ отвори вратата. Ангелътъ и дяволътъ сж много толерантни, тѣ никога не водятъ борба, тѣ само се чакатъ, когато единия за малко излѣзе, дори безъ да се сѣти че другъ го чака, втория му взима мѣстото.

Човѣкъ трѣбва да бжде пълненъ съ нѣщо, празнотата винаги разваля живота. Когато доброто запълва твоята сжщностъ твоятъ животъ придобива смисълъ, това е пълнотата на духовния животъ, тогава ще имашъ сърце пълно съ чистота и любовъ, умъ пълненъ съ свѣтлина и мъдростъ и една крѣпка воля.

Само това нѣщо е Велико въ живота, да има човѣкъ духовна пълнота, която носи плода на вѣчността.

Ели.

За нашитѣ стремежи.

Разнитѣ хора се раждагъ и живѣятъ при различни условия и иматъ различни стремежи. Едни ставатъ земледѣлци, други градски работници и занаятчии, трети учители, свещеници, адвокати, агрономи, доктори, чиновници и пр. споредъ нуждитѣ на живота. Много професии и разни науки има къмъ които хората се стремятъ и които постигатъ. Така се е създалъ живота, обществото, което виждаме съ неговото разнообразие, хармония, допълнение и взаимопомощъ. Прѣдполага се, че всѣки, който се ражда, живѣе и работи въ живота, служи на обществения животъ и се ползва отъ неговитѣ блага. Колкото и да се оплакваме, че въ живота нѣма правда, редъ и законность, това е не- правилно и нѣщо прѣходно, защото правда и редъ е господствующия законъ на живота. Освенъ видимото правосъдие на земнитѣ (държавни) сждилища има и друго невидимо, на което земното е само подобие и което правосъдие малцина вѣрватъ и разбиратъ.

Отъ неразбирането на това висше правосъдие идатъ много недоразумения и страдания. Затова всички се оплакватъ днесъ отъ условията и сж недоволни отъ своето положение. Нѣщо обикновено е да чуваме оплакването не само на работници, занаятчии и земледѣлци, но и на учители, чиновници, даже доктори, че имъ била тежка работата и малка заплатата. Така се създадоха разнитѣ сдружения (организации) за борба едни противъ други и главно противъ държавата, която е сжщо една голѣма

организация. Това оплакване и недоволство на хората и борбитъ нѣкои обясняватъ съ поскъпването на живота и това обяснение и оправдание е възможно, но неговата цѣна е малка, когато то не дава изходъ отъ положението, не подобрява, не обновява живота, но води само къмъ отмъщения, убийства и размирици. Материалистическото обяснение и съждение е недостатъчно за обновлението и реформирането на живота, което се налага. Това ще го съзнаятъ всички, които мислятъ и говорятъ за реформа, обнова и подобрене.

Всички съзнаваме, че има нѣщо неправилно въ нашия животъ, че нѣщо липсва, — това нѣщо трѣбва да се потърси и намѣри отъ всѣкиго, иначе живота става невъзможенъ, хармонията е нарушена. Дисхармонията създава разрушителни сили, които отравятъ и погубватъ живота. Неправилното въ живота се крие въ нашитѣ стремежи, които не сж напълно подчинени на единъ общъ законъ; една върховна воля, която дава живота и благо на всички човѣшки същества. Тоя законъ и тази воля сж цѣльта и смисъла на живота, които подчиняватъ на себе си всички човѣшки стремежи. Отъ неразбирането на това се явяватъ личнитѣ, отдѣлни стремежи и страшнитѣ противорѣчия, които виждаме, Отъ тамъ иде и злобата, завистята и недоволството, защото невъможно е да бжде доволенъ (хармонизиранъ) тоя, който живѣе отдѣленъ животъ а не вижда общата и главна цѣль.

А главната цѣль на живота е да живѣешъ за общото благо. Съществуватъ хиляди нещастни, болни, недоволни и отчаяни хора, които иматъ нужда отъ помощъ, отъ утѣха и подкрѣпа. Отдѣлниятъ, личниятъ животъ е смъртъ, когато не е посветенъ въ служене на другитѣ, на слабитѣ и малкитѣ, на нуждающитѣ се. Има робство морално и материално и неизбежно зло, — освобождението е възможно само съ познанието на истината, на живота Богъ на Любовта. Когато работимъ и помагаме на другитѣ — ние работимъ и помагаме на себе си, за своето спасение и освобождение, защото животътъ е нераздѣленъ, той е единъ. Нужно е правилно становище, което трѣбва да заеме всѣки отдѣленъ човѣкъ къмъ общия животъ, отъ които той е единъ малкъ членъ. Нуженъ е високъ идеалъ на който да се подчинятъ всичкитѣ отдѣлни човѣшки стрѣмежи и нарушената хармония ще се въдвори — царството на любовта ще дойде на земята.

Високиятъ идеалъ на любовта, хармонията и правдата е даденъ, остава всѣка отдѣлна личностъ да направи усилие да се подчини и хармонизира съ тоя идеалъ. За това подчинение и хармонизиране отдѣлниятъ човѣкъ е длъженъ съзнателно да направи всички жертви, даже да даде и живота си щомъ това е нужно, само да не отстъпи отъ идеала, който му дава животъ, радостъ и вдъхновение. Такъвъ идеалистъ може да бжде не само учителя, свещеника и стражаря, но и работника, занаятчията и земледѣлеца. Човѣкъ може да бжде богатъ земледѣлецъ съ имоти, къщи и пълни хамбари и да е готовъ всѣкога съ радостъ да пожертвува всичко за общото благо, когато е нужно. Ако обущарски работникъ, който прави обуща на учителя и свещен-

ника съзнава, че съ това и той участвува и служи за просвъщенiето на народа, то той ще добие повече сила, издържливост и ще прави всичко съ радостъ, и стремижа за печалба ще се подчини на общото служене. Ако учителитъ, свещеницитъ и чиновнитъ се проникнатъ повече отъ съзнанието за общо служене, то не биха мислили за увеличение на заплатитъ и биха купували всичко на по-евтина цѣна. При такова съзнание и въ-ра, тогава и чиновника ще бжде доволенъ отъ своята заплата и нѣма да бжде слѣпъ за мжкитъ и товара на работния народъ. Никога работницитъ не ще бждатъ доволни отъ заплатитъ си, докато не се вджхновятъ отъ високия идеалъ, че служатъ за общото благо, за спасение и обновление на свѣта. Нима е толкова нищоженъ човѣкътъ, че да може да го задоволи едната заплата? Трѣбва много да съжаляваме, че още се намиратъ хора, които продаватъ душата си, която е благословена само когато служи на високия идеалъ. Тогава мирътъ, радостта и доволството ще царуватъ въ живота, защото и упростяването ще стане възможно и радостно.

Е ли възможно всичко това? За човѣшкия ограниченъ умъ това изглежда невъзможно, но за Бога всичко е възможно: колкото по-великъ и непостижимъ е идеалътъ, толкова по-велики и силни сж тия, които го слѣдватъ. Това съзнание, тоя Божественъ импулсъ на неизчерпаема енергия сж достижими за всѣки поне малко неизвратенъ човѣкъ. Днешното възпитание и образование е едностранчиво и не дава това съзнание, което да даде правилна насока на нашитъ стремижи. Но това съзнание е вложено въ човѣшката природа и чака своето пробуждане и развитие. Това пробуждане е единъ невидимъ процесъ, който постоянно се извършва въ душитъ и заслужава всичкото внимание и съдѣйствие, защото тоя процесъ е сжщността и смисъла на живота. Отъ тамъ ще дойде спасението и обновлението, затова нека прѣстанемъ да го търсимъ „тукъ и тамъ“, въ тази или онази партия и правителство — „спасението е въ самитъ васъ“.

Не могатъ нито ржцетъ, нито очитъ, нито стомаха, нито храната да живѣятъ сами за себе си: своята служба тѣ принасятъ въ живота на общия организъмъ, който пъкъ се грижи за тѣхъ. Ако нѣкоя часть поиска да живѣе отдѣлно, тя ще се онищожи. Отдѣлнитъ стремижи и отдѣлния животъ водятъ къмъ разрушение и смъртъ, когато не сж подчинени на общата и главна цѣль на Божествената любовъ и хармония.

Д. Ст.

На пиръ

Кога небето въ полунощень часъ
оглеждаше въ безкрая своя миръ,
кога затихна всѣки стонъ и гласъ,
звѣздитѣ ме поканиха на пиръ.

Срѣдъ нощъ живѣхъ безбрѣженъ, свѣтълъ день,
на звѣздний пиръ бѣхъ гостъ въ небето азъ,
и тѣй отъ блѣсъка му съмъ плѣненъ,
че мисльта ми тамъ е всѣки часъ.

Земя бѣ потопена въ сладъкъ сънь,
а звѣздний рой въ хармония безспиръ
възнасяше къмъ Бога звънъ слѣдъ звънъ,
и тиха радость бѣ по цѣлий миръ.

И чудни приказки разказа ми Персей,
все тѣй смиренъ бѣ кротъкъ Волопасъ,
и въ слънчева любовь ме введе Водолѣй,
въ каляска огнена лѣтяхъ съ Пегасъ.

Опихъ се съ вино на безбрѣжна свѣтлина,
затуй съмъ тѣй унесенъ въвъ захласъ —
огрѣ очи ми тайна не една —
на звѣздний пиръ бѣхъ гостъ въ срѣднощень часъ.

Цвѣтанъ.

Светията и Серафиа.

Въ пустинята, недалечъ отъ Александрия, се подвизаваше единъ светия. Като яка камила метна той самъ себе си на своитѣ плещи, и едва не се прѣви подъ тежкия товаръ — сѣкашъ бѣ понесълъ върху себе си свѣта. Четиридесетъ години носи той самъ себе си и духътъ му заякна въ трудния подвигъ. И научи голѣмо искусство: да прѣнася хора прѣзъ пустинята. Защото бѣ прѣнесълъ първомъ себе си — — —

Една заранъ той се изправи прѣдъ изгрѣвъ и застана — да поеме първиятъ лжчъ на слънцето.

„Господи, ти ме вдѣхнови на подвигъ, и пожела да ме направишъ оазисъ въ пустинята.

И ето ме сега: изворъ на жива вода всрѣдъ тия самотни пѣсѣци.

И ето ме сега: плодно дърво въ оазисъ. По моитѣ вѣйки тегнатъ плодове, узрѣяли на твоето живо слънце.

Изпрати ми сега, Господи, ожаднѣли и огладнѣли пѣтници, защото моитѣ бликащи струи очакватъ жадни устни, и натегналитѣ вѣйки копнѣятъ по ржцѣ, които да ги облекчатъ отъ благо то имъ брѣме.

Ти ми повели да потъна дълбоко въ пустинята и да бликна като изворъ издълбоко.

Ти повели да пусна дълбокн корени въ пустинята и да израстна като плодно дърво.

Такава бѣ волята Ти — да бжда оазисъ въ пустинята.

Изпрати ми сега, Господи, изгладнѣли и ожаднѣли пѣтници! — — —

Така се молѣше светията, а небето отвори клѣпки и божие то око изгрѣ — свѣтло и лжчезарно.

А въ това врѣме Александрия още спѣше тежкия сънь на града, и дишаше морно — като човѣкъ, който е заспалъ слѣдъ късенъ пиръ. По неговитѣ улици сгушена се бѣше притаила вчерашната мълва — шумната мълва, която се разнесе изъ цѣла Александрия. Мълвата за Серафиа — най-прочутата блудница въ голѣмия градъ.

„Напуснала своя празниченъ дворецъ — най-блѣскавия домъ

„Отвърнала се отъ прѣдишния животъ — истина ли? — станала християнка — — —“

Мълвата дълго се бѣше лутала въ недоумѣние по изгубенитѣ дири на Серафиа и не смогнала да утоли ненаситното си любопитство, спѣше по запусѣлитѣ улици на града — — —

А слънцето завари Серафиа дадечъ отъ града, на пѣтъ къмъ пустинята, седнала до единъ кладенецъ. Завари я въ безпѣтица.

Дѣ да отиде сега? Вчера тя обходи всички християнски църкви въ Александрия, похлопа на толкова врати — и никой не я прие, никой не иска да ѝ даде кръщение. Не рачеше да я кръсти никой, че „кой знай, може би самъ дяволътъ се е притаилъ въ голѣмата блудница, за да внесе съблазнъ въ църквата — нека други я кръсти!“ — така си думаше всѣки.

Като прокажена я отритнаха отведъ и нѣма ни единъ, който да я пригледа, ни една рѣка да ѝ привърже ранитѣ.

Тя бѣ извадила навънъ опетнената дреха на своитѣ грѣхове и всѣкой се чуждѣше отъ нея. Въ горещитѣ води на покаянието, грѣховетѣ ѝ излѣзоха навънъ както излиза нечистотията на оцапана дреха, потопена въ кипяща вода — и всѣки се погнуси отъ нея.

И сега въ душата ѝ бѣше скръбно и пусто като кѣща, отъ която току що сж изнесли мъртвецъ — — —

Тя седѣше на кладенеца, седѣше между два свѣта — тамъ задъ нея бѣше Александрия, нейното минало, а прѣдъ нея се стелѣше непозната пустиня — — —

Изведнажъ Серафиа усѣти нѣщо свѣтло и кротко до себе си. Тя отвори очи — прѣдъ нея стоеше Христосъ.

Тя припадна прѣдъ нозѣтѣ му и започна да ги цѣлува. Цѣлуваше тя нозѣтѣ му, обливаше ги съ сълзи и шепнѣше:

„Господи, азъ Тебе дирихъ цѣлъ животъ по залутанитѣ пѣтища на грѣха. Умътъ ми и сърцето ми не бѣха просвѣтлени — и азъ не знаехъ дѣ да Те дира. Но азъ Тебе търсихъ цѣлъ животъ.“

И Серафиа се изправи като цвѣтъ на току що разцѣфнала пъпка. Изправи се като цвѣтъ, който е цѣлувалъ нозѣтѣ на слънцето. Съ лжчисти нозѣ, съ свѣтлина ходи слънцето, и цвѣтята ги цѣлуватъ и разцѣфватъ.

А Христосъ отвори уста и ѝ каза думитѣ, що бѣ казалъ прѣди години на една нейна сестра:

„Жено, прощаватъ ти се грѣховетѣ. Напусни туй мѣсто и иди въ пустинята — тамъ ще намѣришъ единъ мой ученикъ. Той ще те приеме и настави.“

И той тихо се изгуби

— — — — —

Когато привечеръ светията седѣше прѣдъ своята постница, потяналъ въ размишление, той долови по едно врѣме, че нѣкой иде. Дигна погледъ и видѣ — нѣкой идваше къмъ него. Върѣ се и видѣ: жена. И тутакси му мина прѣзъ ума: „Господи, това ли ми изпращашъ? Азъ чакахъ ученици, ка които да повѣря мждростта, на която ти ме настави, да имъ дамъ тежкитѣ пити медъ, набрани въ кошера на моя животъ, а ти ми пращашъ една жена — да не би пъкъ да е изкушение това? Ала да бжде волята ти — — —“

Въ това врѣме Серафиа се приближи, морна и изпрашена отъ дългия пѣтъ. Тя кротко застана прѣдъ светията, послѣ се приведе и му цѣлуна рѣка.

„Що те води, дѣще, при мене?“ — попита той.

И Серафиа, жадна да изкаже туй, що ѝ тежеше на сърце, приседна наземи до нозѣтъ му и направи своята дълга изповѣдь прѣдъ стария отшелникъ.

И колкото по я слушаше той, толкова по се топѣше отъ милость сърцето му. „Колко е страдала тази моя бѣдна сестра, колко мъки е изпитала. И зарадъ менъ е страдала тя. . .“

Гласътъ на Серафиа ставаше все по-тихъ и по-тихъ, и най-сетнѣ, уморена, тя млъкна. Тогава светията я въведе въ постницата, положи я на своето бѣдно легло. Разтича се, донесе прѣсна вода, оми ѝ нозѣтъ и ѝ приготви да похапне.

Тя легна, притвори очи — и вече не продума дума. Отшелникътъ седна до нея и потъна въ дълбоко размишление: прѣдъ неговия вжтрѣшенъ погледъ се разкри картината на цѣлия животъ на тази жена, разкри се отъ край до край. Той извървѣ всички пѣтища на нейния животъ и унесенъ така — въ него нѣщо мигомъ трепна и проблѣсна — той прозрѣ една отъ свещенитѣ тайни:

„Тя тамъ, въ коренитѣ на гжстата почва, за да цѣфна и да вържа плодъ азъ тукъ“.

Отвори очи и що да види — около леглото, на което лежеше Серафиа трептѣше кротко сияние. Той чу леко издихание и видѣ какъ изъ тѣлото на блудницата излѣзе единъ свѣтло-крилъ ангелъ — излѣзе както пеперуда изхвърква изъ пашкула.

Ангели се явиха отвредъ и изпълниха постницата съ бѣло сияние. И тѣ окръжиха освобождения ангелъ и се възнесоха съ химни нагорѣ.

Светията прѣживѣ своитѣ върховни, най-свещенни мигове — и въ душата му като цвѣтъ се разтвори една отъ най-свещенитѣ тайни.

Той погребѣ тѣлото на Серафиа до своята постница.

— — —

И слѣдъ нѣколко дни той видѣ верига поклонници да се низатъ въ пустинята на пѣтъ къмъ неговото отшелие. Той ги прие, едни настави, други излѣкува и имъ остави завѣтъ: кога напусне тоя свѣтъ да погребатъ тѣлото му въ сжщия гробъ, въ който лежеше тѣлото на Серафиа.

Не мина много и той се прѣсели отвждъ.

Поклонници изпълниха неговия завѣтъ — заровиха тѣлото му редомъ съ тѣлото на блудницата.

Но отъ тоя день стана нѣщо чудно.

Ония, които идваха да посѣтятъ постницата и гроба на голѣмия светия, виждаха нощемъ тоя гробъ цѣлъ свѣтящъ: отъ него излизаха два бѣли пламъка, сплитаха се нѣжно единъ другъ и като тънка огнена струя възпламваха съ двойна сила на възбогъ. И въ тишината на нощта се чуваха дивни звукове като че ли излизаха отъ гроба — сѣкашъ отйекъ отъ далечни химни.

И които виждаха това и се докосваха до гроба — болни ли биваха — оздравѣваха; слѣпи ли — проглеждаха; хроми ли — изцѣляваха се; глухи ли — прослушваха; прокажени ли — очистваха се.

И разчу се за чудотворната светиня и отъ всички краища се стичаха хора да получатъ изцѣление.

А идваха и люде, търсещи Истината. И обзети отъ трепета на едно свещенно присѣствие тѣ получаваха дивни откровения — сѣкашъ самъ светията имъ раздаваше съкровищата на своята мъдростъ. И тѣ ги разнасеха въ свѣта, тъй както жилитѣ разнасятъ по тѣлото кръвта.

И разчу се чудото навредѣ и идваха хора отъсѣдѣ, да видятъ свѣтлината, що изхождаше отъ святото мѣсто — тамъ, дѣто почиваха едно до друго двѣ тѣла: тѣлото на блудницата и тѣлото на светията.

Г.

Б. Боевъ.

УВОДНИ ДУМИ КЪМЪ ОКУЛТНАТА БИОЛОГИЯ.

„Вие още не сте въ природата. Говоря алегорично. Природата е още заключена за васъ, а вие обикаляте само около нея. Тя е единъ великъ, но затворенъ свѣтъ“.

„Да изучаваме не тайнитѣ на природата, не тайнитѣ на живото, но животѣ истини въ природата“.

„Азъ черпя своитѣ принципи отъ една много голяма книга, на която всѣко камъче, листче, клонче, цвѣтче съставляватъ азбуката. Азъ постоянно превеждамъ отъ тази велика книга“.

ДЖНОВЪ.

Ако проследимъ развитието на човѣчеството отъ известно време насамъ, ще видимъ едно постепено потъване на човѣшкото съзчание въ материята. Въ лемуурско време и въ първата половина на атлантското време човѣкъ живѣеше въ извѣстни връзки съ духовния свѣтъ обаче при слабо развито съзнание и умъ. За да може да развие своето самосъзнание и своя умъ, той трѣбваше врѣменно да ограничи своето съзнание само, съ физическия свѣтъ. Тази тенденция можемъ ясно да забелѣжимъ, като вървимъ напр отъ стариндийско време насамъ. Напр. стариятъ грѣкъ се интересува повече отъ материалния свѣтъ, отколкото древниятъ индусъ. А човѣкътъ на днешната култура е толкова потъналъ въ физическия свѣтъ, че даже отрича реалността на духовния свѣтъ и на духа изобщо. Днешната епоха се характеризира съ най-слаби съзнателни връзки съ духовния

свѣтъ и съ най-голяма връзка съ материалния. Ето защо днешната епоха се съвпада съ най-силното развитие на естествознанието и техниката.

Чрезъ добитата опитност човѣкъ разви до извѣстна степенъ своето самосъзнание и своя умъ. Слѣдъ това отново почва свързване съ по-дълбокитѣ сили на природата. Отново почватъ да ставатъ по-силни съзнателнитѣ връзки съ духовния свѣтъ. Ето защо духовната вълна, която никога не е преставала въ сжщностъ да съществува въ тая или оная форма въ всички епохи на човѣчеството, днесъ почва да се проявява въ особено силна форма както въ биологията, така и въ другитѣ науки, така сжщо и въ искусствата и въ живота.

Окултизмътъ когато изучава едно явление като материализма, той се стреми преди всичко да разбере това явление въ историята на човѣчеството, да му намѣри мѣстото, да изучи защо човѣчеството трѣбваше да мине презъ извѣстна епоха на материализма.

Какъвъ е характерътъ на материализма? Материализмътъ — това е една абстрактна философия. това е философска спекуляция. Нѣкои бъркатъ материализма съ естествознанието, и мислятъ, че естествознанието е крепостта на материализма. Но материализмътъ е нѣщо повече отъ фактитѣ, той е прибавка къмъ фактитѣ, той е философска спекуляция върху фактитѣ.

Въ 1600 г. Коперникъ доказа, че земята се върти около слънцето, а не обратното. Това за насъ сега е обикновена истина, но можемъ да си представимъ какъвъ голѣмъ обратъ въ мислитѣ причини това откритие на върмето си! Земята не е вече центъръ на вселената! И слънчевата система не е центъръ на вселената! Земята тогасъ се яви като пращинка въ цѣлия космосъ.

Кантъ-Лапласовата теория бѣше другъ ударъ противъ дотогавашнитѣ схващания. Значи свѣтътъ не е създаденъ преди 6000 години! Значи той е плодъ на дълго развитие въ течение на милиони години. Това, което си мислѣха, че е сътворено за 6 дѣня, сега се обясняваше чрезъ законитѣ, които владеятъ и сега. Понеже законитѣ, чрезъ които искаха да обяснятъ произхода на слънчевата система бѣха физико-химични, то естествено се яви стремѣжътъ всичко да се обясни чрезъ физико-химичнитѣ сили и закони. Това даде мощенъ тласъкъ на материализма.

Още по-голямъ тласъкъ му даде еволюционната теория. Значи организмитѣ не сж излѣзли такива, каквито сж днесъ, отъ ржцетѣ на Твореца! Значи всичко може да се обясни така просто и последователно чрезъ действието на механическитѣ, физико-химични сили, които срѣщаме около насъ! Щомъ е така, близко бѣше до ума да се сметатъ физико-химичнитѣ сили като единички реални, и че всичко е продуктъ на тѣхъ.

А пъкъ никой не може да се съмнѣва въ еволюционната теория, понеже тя се основава на хиляди опити и наблюдения, грижливо събрани отъ ученитѣ въ разнитѣ области на наукитѣ. Това не бѣше ли въ противоречие съ всички дотогавашни вѣрвания? Това не говореше ли за рухването на всички религиозни

вървания? Това не говореше ли, че нѣма нужда да прибѣгваме за обяснение на явленията около насъ къмъ други сили, духовни, трансцендентални, понеже физико-химичнитѣ сж достатѣчни за обяснение както произхода на слѣнчевитѣ системи, така и развитието на организмитѣ.

Сега трѣбваше да се каже сжщото и за душевния животъ. И това стана чрезъ напредѣка на разнитѣ науки.

Преди всичко сравнителната анатомия, която достигна до голѣмъ разцвѣтъ въ 19 вѣкъ, изтъкна голѣмата зависимостъ между мозѣка и душевния животъ. У нисшитѣ животни нервната система или съвсемъ отсъствува или е въ зачатѣкъ. Но отъ друга страна виждаме, че тамъ и душевниятъ животъ слабо се проявява. По-висшитѣ грѣбначни, напр. членестоногитѣ показватъ по-висшъ душевенъ животъ, но затова и по-добрѣ развити нервна система: Напр. може ли да се сравни нервната система на една медуза съ нервната система на една пчела или мравка! И затова колко по-горе стой и въ душевния си животъ пчелата или мравката въ сравнение съ медузата! Като отидемъ по-нагоре, виждаме у грѣбначнитѣ постепененъ развой на нервната система, като почнемъ отъ безчерепнитѣ и вървимъ презъ рибитѣ, земноводнитѣ, влечугитѣ, птицитѣ и бозайницитѣ до човѣка. И какъ тази постепенностъ се съпада съ все по-богатото проявление на душевния животъ! Нима не е тукъ явна, очевидна зависимостъта между нервната система и душевния животъ! Защо душевниятъ животъ да не се вземе тогасъ като послѣдствие просто отъ функцията на нервната система, а не като нѣщо особено, самостоятелно? Ето — казваха, — какъ естествознанието става крепостъ, най-силната позиция на материализма!

При ланцетника почти че нѣмаме главенъ мозѣкъ. Невната трѣба само малко се издува въ предната си частъ и нищо повече. При рибитѣ вече предниятъ край на нервната трѣба е превърнатъ въ главенъ мозѣкъ, обаче отъ петѣтѣхъ части на главния мозѣкъ, срѣдниятъ мозѣкъ е повече развитъ, а предния мозѣкъ (който именно е свързанъ съ по-висшитѣ психични функции) е тѣй слабо развитъ! Като отиваме отъ рибитѣ къмъ бозайницитѣ предния мозѣкъ взема все по-голѣмо надмощие. При бозайницитѣ почва да се набрѣчква сивата кора, която го покрива. И тѣзи гѣнки при бозайницитѣ, сж толкосъ повече, колкото животното е съ по-развитъ душевенъ животъ. При човѣка предниятъ мозѣкъ е сравнително най-голѣмъ и съ най-голѣмо количество гѣнки.

Но и други факти дойдоха. Въ 17 вѣкъ се откри клетката, а въ първата половина на 19 вѣкъ вече всички организми се свеждаха къмъ тази проста органическа единица — клетката. Изучи се структурата на протоплазмата и ядката, сложнитѣ процеси на делението, храненето, оплодотворението. Откри се механизма и химизма на бѣлодробното и тъканното дишане. Много по-рано бѣше открито кръвообрѣщението. Изучиха се процеситѣ и продуктитѣ на асимилацията и дезасимилацията въ организма. И тамъ дето можеше да се предполага, че има особени сили, различни отъ физико-химичнитѣ, намѣриха се само последнитѣ.

Още по-важна бѣше физиологията на нервната система. Изучи се подробно зависимостта между физиологичнитѣ процеси въ нервната система и психичнитѣ процеси. Даже се отри бързината, съ която нервният токъ върви по нервитѣ. Откриха се и центроветѣ въ главния мозъкъ, които иматъ връзка съ тази или онази областъ на човѣшкия душевенъ животъ. При повреда на нѣкой мозъченъ центъръ, напр. при ударъ, се поврежда и душевниятъ животъ, и то въ съответната областъ. Ако повредата на нервната система е по-голяма, напр. при по-силенъ ударъ, човѣкъ изгубва и съзнание! Материални причини, напр. приемане на спиртни пития, видоизменятъ процеситѣ въ мозъка и заедно съ това се измѣнява и състоянието на съзнанието. Изучиха се и центроветѣ на подсъзнателния и рефлексивния животъ въ продълговатия мозъкъ, гръбначния мозъкъ, симпатичната нервна система.

Все по-нагледна ставаше зависимостта на душевния животъ отъ физико-химичнитѣ сили.

По отношение на зависимостта между душевния животъ и нервната система се явиха нѣколко предположения: или душевниятъ животъ е плодъ отъ особна комбинация и движение на материалнитѣ частици въ мозъка или пъкъ изобщо мисленето е свойство на материята. Но какъвто и отговоръ да се дадеше на този въпросъ, повечето бѣха единодушни, че безъ материална основа нѣма душевенъ животъ.

Нѣщо повече: сполучиха да добиятъ по изкуственъ начинъ чрезъ неорганизовани вещества явления, които да наподобяватъ жизненитѣ явления у нисшитѣ организми: Квинке въ 1888 г. постави капка масло въ сода: капката почнала да образува лъжекращка, както едноклетъчнитѣ животни. Бючли чрезъ поставяне на добръ разтрита смѣсъ отъ поташа и дървено масло въ глицеринъ сполучи да добие нѣщо, което наподобява на мехурчестото устройство на протоплазмата у нѣкои организми. Траубе чрезъ поставяне на капка жълта кръвна соль въ разтворъ отъ меденъ сулфатъ сполучилъ фигури подобни на клетки. Хереръ е сполучилъ сжщо така изкуствено да възпроизведе разни видове клетки: мускулни, нервни, епителни, после амеби, инфузории, даже медузи. Ледюкъ е сполучилъ по този начинъ изкуствени многожгълни клетки съ преградни ципи и съ ядки: той ги сполучилъ като поставилъ върху желатинъ кап и отъ разтворъ на жълта кръвна соль. Той чрезъ смесване на разни вещества е сполучилъ да възпроизведе и посредственото клетъчно деление (кариокинезисъ). Кариокинетична фигура е добилъ и Лизегангъ чрезъ желатинъ, калиевъ бромидъ и сребъренъ нитратъ. Румблеръ е сполучилъ да възпроизведе поглъщане на храна отъ амебата.

Но колко сж далечъ всички тѣзи явления отъ жизненитѣ! Приликата е само външна, привидна. Разбира се, съ това сж съгласни и повечето отъ самитѣ експериментатори и повечето биолози. Би било наивно да се търси нѣкаква по-дѣбока прилика между жизненитѣ процеси, макаръ и у едноклетъчнитѣ, и

тѣзи изкуствени явления. Никой сериозно не може да сравни жизненитѣ процеси напр. съ процеситѣ, които ставатъ, като смесимъ калиевъ карбонатъ, дървено масло и глицеринъ.

Какво е становището на окултизма спрѣмо Кантъ-Лапласовата теория? Окултизмътъ отъ най-древно време притежава знания за произхода и развитието на слънчевитѣ системи, и то възъ основа на едно по-дълбоко изследване. Четете напримеръ древнитѣ индуски книги, и вие тамъ ще срещнете подробно идеитѣ за еволюцията; ще срещнете идеята не само за развитието на днешната слънчева система, но и за нейнитѣ послѣдователни превъплощения. Значи окултизмътъ говори за историята на слънчевата система и преди нейното сегашно образуване. Но не само това. Окултното изследване е отъ едно по-дълбоко гледище. Кантъ-Лапласовата теория, тъй както е изложена днесъ, разглежда само повърхнината на явленията, само външната, материялната страна на въпроса. А този въпросъ си има много по-дълбока страна*).

А какво е становището на окултизма спрѣмо еволюционната теория? Че еволюционниятъ принципъ окултизмътъ туря въ основата на своето гледане на свѣта! Не само че окултизма не противоречи на еволюционната теория, но напротивъ, нужно е човѣкъ да се проникне отъ еволюционната идея, за да разбере окултизма. Отъ друга страна, изучаването само повърхността на явленията може да доведе до едностранчиво разбиране и даже до груби грѣшки. Ето защо, за да може да се вникне по-добре въ хода и факторитѣ на еволюцията, необходимо е изучаването на по-дълбоката страна на битието.

А аргументитѣ на сравнителната анатомия, физиология и особено на психо-физиологията? Тѣ говорятъ за една връзка между живота въ физическото тѣло и душевния животъ. Обаче тази зазисимостъ не значи още нищо. Тя е зависимостъта между човѣка и инструмента, съ който свири. Окултизмътъ цѣни физическото тѣло като инструментъ за проява на съзнанието въ физическия свѣтъ. Но има и прѣки пѣтища за пояснение на това. Тѣхъ ще разгледаме по-нататѣкъ.

Окултизмътъ съвсемъ не е абстрактенъ идеализъмъ. Кантъ, Фихте, Шелингъ, Шопенхауеръ, Едуардъ фонъ Хартманъ и много други сж застъпници на абстрактния идеализъмъ. Окултизмътъ не върви по този пѣтъ. Окултизмътъ разполага съ средства за конкретно изследване на духовния свѣтъ и духовнитѣ явления и сили, както единъ естественикъ, — опитно, — и за намиране връзката между тѣхъ и физическия свѣтъ. Окултизмътъ не иска съ философски спекулации да дойде до нѣкакъвъ идеализъмъ, а просто иска да изследва фактитѣ, и тѣ да говорятъ за себе си. Значи окултизмътъ е опитно изследване действителността. Па и самитѣ велики въпроси, които сж вълнували философията отъ толкосъ вѣка, ще се разрешатъ чрезъ опитно изследване на действителността и то на окултни основи.

Следъ тѣзи предварителни думи нека разгледаме нѣкои въпроси отъ съвременното естествознание. Нека вземемъ въпроса

*) Вижъ „Етернитѣ сили въ космоса, земята и човѣка“ отъ Д-ръ **онтеръ Ваксмитъ**.

за факторитѣ на еволюцията. Той е свързанъ съ сума други биологични въпроси. По-рано нека разгледаме, въ какво състояние се намира този въпросъ въ официалната наука, и следъ това ще видимъ, каква свѣтлина може да се хвърли върху него чрѣзъ по-дълбоко изследване на действителността.

ВЪПРОСЪТЪ ЗА ФАКТОРИТЪ НА ЕВОЛЮЦИЯТА ВЪ ДНЕШНОТО СИ СЪСТОЯНИЕ ВЪ ОФИЦИ- АЛНАТА НАУКА..

Въпросътъ за еволюционнитѣ фактори е едновременно въпросъ и за причинитѣ на цѣлесъобразността въ организования миръ. Че наистина има такава цѣлесъобразностъ, това никой не може да оспори. Всѣки органъ притежава цѣлесъобразно устройство: не само строежъгъ му строго отговаря на функцията му, но той е устроенъ и работи въ съгласие съ нуждитѣ на цѣлия организъмъ; той е устроенъ и съгласно околнитѣ условия. Виждаме, какъ рибитѣ сж нагодени къмъ воденъ животъ, птицитѣ къмъ въздушенъ. Какъ сж нагодени зжитѣ на животнитѣ споредъ тѣхното хранене, сжщо така и храносмилателната имъ система, краката имъ, човката имъ и пр. Да разгледаме напр. единъ щъркелъ, патица, китъ, тения и пр.! Какъ напр. костнитѣ линии сж наредени по посока на най-силното налѣгане! Какви приспособления иматъ растенията за предпазване отъ изпарения, за разпространение на плодетѣ и сѣмената, за опрашване и пр.! Какви чудни работи може да ни научи напр. единъ дивъ карамфилъ или една горска теменуга! Какъ се различаватъ растенията, живущи по влажни мѣста, отъ скалнитѣ растения!

Сега, коя е причината на тая цѣлесъобразностъ? Отговоръ на този въпросъ е сжщевременно отговоръ и на въпроса за факторитѣ на еволюцията.

По въпроса, дали има еволюция или не, нѣма споръ днесъ въ науката, защото това учение почива на гранитни основи. Има толкосъ много факти набрани, които говорятъ въ полза на това учение: 1) факти на сравнителната анатомия, 2) на ембриологията, 3) на палеонтологията, 4) на биогеографията, 5) сжшествуването на индивидуалнитѣ измѣнения (вариации), 6) рудиментарнитѣ органи, 7) атавизмътъ, 8 изследване на кръвта на разни животни, за да се установи, доколко иматъ по-близка филогенетична връзка, 9) получаване нови видове чрезъ мутация, 10) получаване нови видове чрезъ подлагане зародиша на нови условия: по-висока или по-ниска температура и пр.

Цѣлиятъ споръ сега е за факторитѣ на еволюцията. Има много теории за еволюционнитѣ фактори, които могатъ да се сгруппиратъ въ 5 основни течения:

1. Ламаркизмъ;

2. Дарвинизъмът въ тѣсенъ смисълъ на думата (т. е. като учение за факторитѣ на еволюцията, защото дарвинизмътъ въ широкъ смисълъ на думата, като учение, че има еволюция, е общеприетъ).

3. Неодарвинизъмътъ (Вайсманъ, Галтонъ и др.).

4. Неоламаркизмътъ (Проф. Августъ Паули, Раулъ Франсе, Д-ръ Адолфъ Вагнеръ и др.).

5. Теория за взаимопомощта като факторъ на еволюцията, отъ Кропокинъ.

Мутационната теория на Хюго де Фризь не споменавамъ, защото тя може да се включи въ нѣкоя отъ горнитѣ. Напр. неодарвиниститѣ се стараятъ да обяснятъ мутацията по свой начинъ, а неоламаркиститѣ — по свой.

ЛАМАРКИЗЪМЪ. Основнитѣ принципи на ламаркизма сж:

1) Органитѣ се измѣняватъ подъ влиянието на употребяването и неупотребяването имъ. При неупотребление органътъ се атрофира, а при употребление се видоизмѣнява съобразно функцията.

2) Органитѣ се измѣчяватъ и подъ прѣкото влияние на външнитѣ фактори: свѣтлина, топлина, влага, храна и пр.

3) Придобититѣ признаци се прѣдаватъ въ наследство.

Важно е да се забележи, че Ламаркъ дѣли животнитѣ на 4 групи съобразно присѣтствието или усъвършенствуването на нервната система.

1 група. Несъвършени. Тѣ не могатъ да се движатъ или се движатъ поради своята раздражняемостъ. Тукъ спадаатъ тѣзи нисши животни, които нѣматъ нервна система или пъкъ иматъ слабо развита нервна система, която имъ служи само за мускулни движения, а не и за усѣщания (напр. червеитѣ)

2. група. Малко по-съвършени. Освѣнъ движениия, подобни на движениията на предишната група, т. е. поради раздражняемостъ, тѣ иматъ и усѣщания. Последнитѣ раждатъ у животното едно вътрешно чувство. Отъ това чувство се ражда силата, която причинява движението на частитѣ, които трѣба да бждатъ приведени въ действие. Това вътрешно чувство у понисшитѣ животни, които го иматъ, се изразява въ инстинкта. Тѣзи животни нѣматъ воля. Такива сж напр. насекомитѣ

3. група. Още по-съвършени. Тѣ притежаватъ качествата на предишнитѣ двѣ групи, но освенъ това иматъ способностъ да образуватъ идеи, макаръ и смѣтни, и да действуватъ чрезъ свята воля, която обаче още е зависима отъ наклонноститѣ: последнитѣ я водятъ изключително къмъ обекта. Такива сж по-висшитѣ мекотѣли, напр. главоногитѣ и нисшитѣ грѣбначни.

4. група. Най-съвършени. Тѣ иматъ въ висока степенъ способноститѣ на всички предишни групи. Тѣ могатъ да си образуватъ по-чисти и точни идеи за предметитѣ, които сж обърнали тѣхното внимание. Тѣ могатъ да сравняватъ и комбиниратъ своитѣ идеи. Така се получаватъ сложнитѣ идеи. По този начинъ тѣ иматъ по-свободна воля, която имъ позволява да

видоизмѣнятъ повече или по-малко своитѣ действия, Такива сж висшигѣ грѣбначни.

У растения и най-нисшигѣ животни раздражняемостта е на най-низка степенъ, която Ламаркъ нарича оргазъмъ. Както раздражняемостта, така и оргазма не сж придружени отъ психични процеси.

У по-висшигѣ животни (отъ втората група нагоре) Ламаркъ вижда въ психичния принципъ факторъ еволюционенъ. Този инстинктъ, това чувствуване на нуждата видоизменява крака, шията, изобщо органическитѣ процеси, за да се задоволи нужда. Ламаркъ говори, какъ се видоизмѣнява кракътъ на птицитѣ, които почватъ да живѣятъ въ блатата или по дърветата. Той изхожда тукъ отъ вътрешната активностъ на животното. Той тукъ изтъква психичния принципъ като еволюционенъ факторъ. Той приема значението на представитѣ като причинители на органическитѣ процеси. „Кой не знае, казва той, действието на мисълта върху различнитѣ вътрешни органи?“ Ето какво казва Ламаркъ относно тѣзи животни: „Тѣ чувствуватъ нуждата, и това насочва флуидитѣ и силитѣ къмъ онази точка на тѣлото, дето ще може да се задоволи почувствуваната нужда чрезъ едно действие. Ако на тая точка има органъ, способенъ за такова действие, той се привежда къмъ действие. А ако такъвъ органъ не съществува, и ако почувствуваната нужда е голѣма и продължителна, малко по малко се образува единъ органъ, който се развива споредъ продължителността и енергията на неговото употребление“.

ДАРВИНИЗЪМЪ. Дарвинъ приема формулиранитѣ горе три принципа на Ламаркъ, като прибавя къмъ тѣхъ новъ принципъ, на който дава по-голѣмо значение. Той е естествениятъ подборъ.

Дарвинъ излиза отъ основното положение, че има индивидуална измѣнчивостъ. Ако изучимъ нѣкой видъ пеперуда, напр. адмиралъ, ще видимъ, че има голѣми индивидуални различия въ голѣмината на крилата, въ боитѣ, въ дължината на разнитѣ линии и петна по крилата и пр. и пр. Вториятъ основенъ фактъ, отъ който излиза той е свърхразножението. Повечето видове даватъ яйца или сѣмена много повече, отколкото има възможностъ и шансъ да се развиватъ.

Отъ тѣзи двѣ положения следва, че се явява борба за съществуване, и въ тая борба наддѣляватъ по-добре приспособенитѣ. Това Дарвинъ нарича естественъ подборъ. За да докаже, че естествения подборъ е въ състояние да даде нови видове, Дарвинъ привежда за сравнение искусствения подборъ, т. е. начинътъ, по който градинари, цвѣтари, скотовѣдци сполучватъ да добиятъ множество нови раси домашенъ добитѣкъ, птици, нови сортове цвѣтя, плодове и пр. Американецътъ Бурбанкъ напр. по този начинъ е сполучилъ да добие кактуси безъ бодли! Голѣми сж чудесата добити отъ градинари и скотовѣдци чрезъ искусственъ подборъ!

Важно е да се забележи, че Дарвинъ счита естествениятъ подборъ по-важенъ принципъ отъ първитѣ два ламаркови принципа.

НЕОДАРВИНИЗЪМЪТ. Августъ Вайсманъ излиза отъ твърдението, че нѣма унаследване на придобититѣ принципи. Въ това отношение той се различава отъ Ламарка и Дарвина. Въпросътъ за еволюционнитѣ фактори е тѣсно свързанъ съ въпроса за унаследването на придобититѣ признаци. Последниятъ въпросъ се състои въ следното: свойствата, качествата, които индивидътъ добива въ течение на своя индивидуаленъ животъ, дали сж наследими, дали ги предава въ наследство или не. Вайсманъ отговаря отрицателно. Но тогасъ се явява една мъчнотия: какъ тогасъ става еволюцията, какъ става измѣняването на видоветѣ? За да отговори на този въпросъ, Вайсманъ напълно изключва всички ламаркови принципи и провъзгласява всесиличието на естествения подборъ, което ще каже, че счита естествения подборъ като единичкъ еволюционенъ факторъ.

Вайсманъ различава четири вида естественъ подборъ: 1. герминаленъ подборъ — мжду частицитѣ въ половитѣ клетки; 2. подборъ, борба между клеткитѣ или тъканитѣ въ организма (хистоналенъ подборъ); 3. индивидуаленъ — мжду индивидитѣ (персоналенъ подборъ) и най послѣ 4. подборъ между групи индивиди. („кормаль-селекционъ“).

Вниманието си Вайсманъ насочва на половитѣ клетки за разлика отъ другитѣ клетки, които се наричатъ соматични. Каквито и промѣни да станатъ въ соматичнитѣ клетки вследствие на особния начинъ на животъ на индивидъ, (поради употребяване или неупотребяване на органитѣ, поради влиянието на външнитѣ условия и пр.), тѣзи промѣни не се предаватъ въ наследство. Само тѣзи промѣни се предаватъ въ наследство, които ставатъ въ „зародишната плазма“ Последната се намира само въ половитѣ клетки.

За да се обясни еволюцията, казва Вайсманъ, трѣбва да приемемъ, че съдържанието на клеткитѣ е съставено отъ малки частици, наречени биофори. Група биофори образуватъ по-голяма единица — детерминантъ. Група детерминанти образуватъ — и да, група иди образуватъ иданти. Детерминантитѣ опредѣлятъ вида на клетката. Всѣки видъ клетка — костна, мускулна, епителна и пр. — съдържа само единъ видъ детерминанти. Но това се отнася само за соматичнитѣ клетки. Обаче половитѣ клетки съдържатъ всички видове детерминанти. Сега тази плазма, която съдържа всички видове детерминанти, се нарича зародишна плазма“ Такава плазма се намира въ ядкитѣ само на половитѣ клетки, а като изключение и въ тѣзи соматични клетки, които могатъ да развиятъ цѣлъ организъмъ (напр. клеткитѣ на нѣкои пжпки и пр.).

Тукъ трѣбва да видимъ, що е равнонаследствено и неравнонаследствено дѣление на клеткитѣ. Дѣлението е равнонаследствено, когато дъщернитѣ клетки иматъ еднакви свойства съ майчината, а неравнонаследствено, когато едната дъщерна клетка е наследила едни качества на майчината клетка, а другата — останалитѣ. При равнонаследственото дѣление

дъщерните клетки си приличат по свойства една на друга, също така и на майчината. А при неравнонаследственото двете дъщерни клетки се различават по между си и отъ майчината.

Споредъ Вайсманъ дѣлението на оплоденото яйце е два вида: то е равнонаследствено за този клонъ, който ще даде зародишните клетки (т. е. половитѣ клетки и тѣзи соматични, които съдържатъ зародишна плазма), а е неравнонаследствено за този клонъ, отъ който ще се получатъ соматичните клетки. По този начинъ половитѣ клетки на новия организъмъ ще иматъ пакъ всички детерминанти, които опредѣлятъ свойствата на цѣлия организъмъ, а соматичните клетки въ края на краищата, ще иматъ само по единъ видъ детерминанти.

Нѣма връзка, казва Вайсманъ, между половитѣ и соматичните клетки; затова не е възможно унаследване на придобититѣ признаци. Вариациитѣ или видоизмѣненията въ детерминантитѣ на зародишната плазма сж независими отъ влиянието на външните условия върху организѣ на тѣлото. Тѣзи измѣнения сж самостоятелни. По разни причини, напр. различие въ получаване на храна, разпичие въ възприемането на външни въздействия и пр. — детерминантитѣ въ зародишната плазма се измѣнятъ различно. И между така измѣненитѣ детерминанти има подборъ. Значи едно поколение не предава въ наследство придобититѣ си признаци, а вариациитѣ, измѣненията, които ставатъ въ зародишната му плазма. Тѣзи вариации ще опредѣлятъ новитѣ признаци на бѣдащото поколение. Разбира се, въ новия организъмъ ще иматъ надмощие тѣзи признаци, които сж зависими отъ по-добре развититѣ детерминанти на зародишната плазма. Значи това ще зависи отъ изхода на подбора между детерминантитѣ.

А отъ друга страна, между индивидитѣ, получени отъ тѣзи измѣнени детерминанти, има индивидуаленъ подборъ, по който се запазватъ по-добре приспособенитѣ, а другитѣ загиватъ.

НЕОЛАМАРКИЗЪМЪ. Неоламаркиститѣ приематъ ламарковитѣ принципи съ нѣкои поправки, като взематъ прѣдъ видъ сегашнитѣ успѣхи на естествознанието. Ламаркъ видѣхме, че допускаше усѣпанъ само у тѣзи животни, които иматъ сложна нервна система, а умъ само у тѣзи, които иматъ още по-сложна нервна система. А при по-долнитѣ животни той допускаше, че нервната система служи само за мускулното движение, но не и за усѣщане. Ламаркъ отричаше усещанията у нисшитѣ животни и растенията. Обаче неоламаркиститѣ възъ основа на факти приематъ усѣщания, и изобщо вътрешенъ животъ, както у нисшитѣ животни, така и у растенията. Изобщо, можемъ да кажемъ: този начинъ на обяснение на еволюционния процесъ и на еволюционнитѣ фактори, които Ламаркъ прилагаше за по-висшитѣ животни (отъ втората група нагоре), неоламаркиститѣ го разпростиратъ върху всички организми — животни и растения.

Неоламаркизмътъ има разни отгѣнъци у разнитѣ представители, но при главнитѣ отъ тѣхъ (Паули, Франсе, Адолфъ Вагнеръ) той разработва и задълбочава отдѣла психобиология.

Взаимопомощта като факторъ на еволюцията нѣма да разгледамъ сега, а по-после въ свръзка съ възраженията противъ селекционизма.

По долу ще разгледамъ днешната борба между тѣзи течения, но преди това ще разгледамъ дветѣ понятия: прѣко и непрѣко приспособление.

ПРѢКО И НЕПРѢКО ПРИСПОСОБЛЕНИЕ,

Споредъ Дарвинъ и Вайсманъ вариациитѣ въ организма първоначално сж случайни, индиферентни, безразлични. Тѣ не сж въ тая или оная посока, тѣ сж случайни „плюсъ“ и „минусъ“ вариации. Тѣ не ставатъ въ посоката на задоволяване нуждитѣ на организма. Но това послѣ се изработва чрезъ подборъ: индивидитѣ съ полезни за съхранение на вида вариации се запазватъ а другитѣ загиватъ. Този начинъ на приспособяване се нарича непрѣкъ, понеже става не направо, а чрезъ подборъ.

А приспособлението по ламарковитѣ принципи е прѣко, защото се извършва направо, безъ действието на подбора.

Ламаркизмътъ и неоламаркизмътъ приематъ само прѣкото приспособление; неоламаркиститѣ даватъ на подбора отрицателно значение, изобщо малко значение. Дарвинизмътъ признава и прѣкото приспособление, но по-голѣмо значение дава на селекционизма (учение за подбора). А неодарвинизмътъ признава само селекционизма.

Въпросътъ за факторитѣ на еволюцията е важенъ въ това отношение, че тукъ се сблъскватъ два миогледа: механистическиятъ и спиритуалистическиятъ.

Непрѣкото приспособление води къмъ механизъмъ, защото при него вариациитѣ сж случайни, и цѣлесобразността дохожда чрезъ действието на подбора. А подборътъ действува механически.

Ако се признае, че има прѣко приспособление, макаръ даже и наравно съ непрѣкото, механичното обяснение на природата пада. Напр. нѣкой може да каже, че признава и двата фактора: но съ това той вече отрича механичното обяснение на природата, понеже прѣкото приспособление не може да се обясни механически: цѣлесобразността при прѣкото приспособление не може да се обясни механически. Тогасъ непременно трѣбва да се признае, че еволюцията не е механиченъ процесъ. Тогасъ трѣбва да се признае вътрѣшния, психичния факторъ при еволюцията.

(следва).

Ученикът на живота.

Ако животът минава край васъ, както водата прѣзъ една празна воденица, какво ви ползва?

ДЖНОВЪ.

Като гласъ на непрѣстанна повеля трѣбва да звучатъ въ сърцето на всѣки ученикъ думитѣ на мѣдреца: „изучавайте великата книга на живата природа“. Нѣкъждѣ бѣ казано: „животътъ е училище“. Слѣдователно, всички хора, които живѣятъ на земята, сж ученици. И народната поговорка глази, че „човѣкъ се учи докато е живъ“. А училищата, които обществото е направило за невръстнитѣ, сж само подготвителни мѣста; въ тѣхъ ние се подготвяме за великото училище на живота. Голѣмото болшинство отъ хората обаче, увлече и отъ вихъра на ежедневиитѣ грижи, съвсемъ несъзнателно влиза въ това училище и, естествено, използва много малко отъ поуката на живота. А ловецъ трѣбва да бѣде човѣкъ, ловецъ на познания. Както рибарътъ съ трепетъ слѣди пѣтя на рибата, за да хвърли мръжата, така и ученикътъ на живата природа дебне и лови житейската мѣдростъ.

Никой не отрича, че възрастта на ученичеството е най-приятна. Кой не си припомня съ радостъ днитѣ прѣживяни на ученическата скамейка? И не може ли да се удължи този периодъ на ученичество, когато младежътъ се чувствува вдъхновенъ и пълень съ енергия? Училището трѣбва да се напусне, обаче човѣкъ може и трѣбва да си остане ученикъ. Той трѣбва да насади въ съзнанието си мисълта, че е ученикъ до края на своя животъ, ученикъ на великъ учителъ, ученикъ на живота и тогава той ще има обектъ, който ще го привлича, който ще го въоръжава съ сила да прѣвъзмогне всички прѣчки, всички, мъчнотии.

Единственото желание на ученика е да свърши съ успѣхъ училището, а всѣка мъчнотия въ живота е една задача, която, рѣшена правилно, му достига радостъ. Радостта е най-сщественото благо въ живота и безъ прѣувеличение може да се каже, че който най-много се радва, той най-много живѣе. Но не радостта на онзи, който се радва на хорскитѣ бѣди; не радостта, която се продава по аренитѣ; не и радостта на пияния, който се смѣе, защото мозъкътъ му е размекнатъ. Говоримъ за радостта на дѣтето, което тича къмъ обятията на майка си; за радостта на онзи, който е подигналъ единъ падналъ класъ; ние говоримъ за радостта прѣдъ величието и красотата на природата. Нали минутитѣ на радостъ, колкото и малко да сж понѣкога, ни импулсиратъ да живѣмъ?

Да си ученикъ и да чувствувашъ близостта и обичта на учителя си, то е неизчерпаемъ източникъ на радостъ. И ето младежътъ-ученикъ. Той е окриленъ, пълень съ енергия и трѣзвъ, съ свѣтълъ умъ прѣкрача прага на живота. Той прѣзира тъмнината,

и калъта въ живота и смѣло поема своя пжть на възходъ. Възмжжалиятъ има ясно съзнание за своята сжществена работа, има сигуренъ компасъ и въ буритѣ на живота неотклонно слѣдва своя устрѣмъ къмъ фара на своя пристанъ. За него тъмнитѣ пжтеки на порока и бездѣлието сж чужди. А най-покъртителенъ е видѣтъ на стогодишенъ старецъ съ съзнание на ученикъ. Той усѣща трепета на младежки поривъ, прѣвититѣ крака се изправятъ и чувстватъ твърдата почва, морното сърце съ енергиченъ туптежъ праща кръвта до най-малкитѣ капилляри на кожата, и по лицето му заиграва усмивката на вътрѣшно задоволство. Получилъ удовлетворението на майсторъ, който е завършилъ творението на ржката си — картината на своя животъ, той спокоенъ чака мига, който носи толкова ужасъ за другитѣ.

Всѣки човѣкъ си има свой пжть. Пжтищата се кржстосватъ, но не се по риватъ. Най-велико е да намѣри човѣкъ пжтя си, призванието си. Обаче каквото и да е призванието му, той трѣбва да знае, че е ученикъ на живота. И тогава животътъ ще му открие тайната на радостта и щастието, природата ще му разкрие обятията си, звѣздното небе ще му пошепне слова на велика мъдростъ, а слнцето ще огрѣе лицето му съ лжчезарната свѣтлина на истината.

Ученикътъ на живия животъ чете велика книга — книгата на природата и пѣе пѣсенъ на хваление — възпява Вечния.

Цвѣтанъ.

Свѣтлина върху пжтя.

Азъ отивахъ по пжтя на незнанието, който нѣма нито посока, нито свѣтлина. И ето, азъ зная какъвъ ужасъ е живота на всички, които отиватъ по пжтя, кждѣто нѣма свѣтлина.

Съ голѣма мъжа отивахъ по пжтя на незнанието когато сърцето ми започна да бие тревога. Азъ се спрѣхъ и попитахъ сърцето си, какво иска. — Господарю, — рече сърцето ми — не видѣ ли, че до менъ се докосна свѣтлина подобна на луненъ лжчъ, който играе по седефа на мидена черупка? Не, рекохъ азъ и започнахъ да се вирамъ въ мрака.

Сърцето ми биеше тревога, за да не заспя по пжтя си и разказа мечтитѣ на душата ми, която азъ не познавахъ.

Тамъ, кждѣто сутринъ бавно чезнатъ голѣмитѣ звѣзди, посрѣдъ блѣсъка на милиардитѣ слнца, живѣе душата ми. Но тя ще дойде тукъ прѣзъ врѣмето на великитѣ дни.

Когато хората прѣстанатъ да се гледатъ съ злоба, и омразата изчезне отъ сърцата имъ, когато ще видятъ, че лжжата е позоръ, а начина за животъ чрѣзъ лжжа е мракъ.

Когато нѣма да има нито едно петно кръвъ по лицето на земята и нито единъ писъкъ отъ насилие надъ слабия,

Тогава ще дойде пролѣтътъ на великата свобода и ще посѣе земята съ своята прѣлестъ. Тогава щѣтътъ ще бждатъ свѣщенни, защото сж мечта на херувимитѣ, дѣцата нѣма да ги

жсать. Тогава ще дойдатъ думитъ на хората и ще направятъ небе отъ всѣко сърце, всѣка душа ще стане слънце въ своето небе, а нейнитъ мечти ще бждатъ милиарди звѣзди. Каква голѣма свѣтлина ще има тогава върху пжтя на човѣка, и колко много ще бждатъ дѣлата на любовта!

Азъ погледнахъ въ сърцето си, което знаеше дълбочинитъ на велика печаль и видѣхъ въ него свѣтлина, подобна на слънчевъ лжчъ отразенъ въ бисеръ отъ роса — — —
Това бѣ свѣтлината на сърцето ми.

*

Единъ факиръ въ Парижъ.

Слѣдъ постника Люкси, чието учение не заслужаваше да бжде широко разпространено, Парижъ не бѣше виждалъ никакъвъ факиръ. Ето единъ сега, който направи да потръпне страната. Той пристигна отъ Италия: прѣстоялъ е нѣколко мѣсеци въ Римъ, Неаполъ, Палермо, Флоренция и Валона, кждѣто е и произвеждалъ своитъ „експерименти“, подъ контрола на най-учениитъ авторитети: сенаторитъ Фано и Бианчи, професоритъ: Монте-сано и Кварико (този послѣдния е придворенъ лекаръ), докторитъ: Костелини, Галега, Мартино и др. Въ продължение на нѣколко седмици, италианската преса сериозно се е занимавала съ неговитъ интересни подвизи.

Той е „работилъ“ въ най-мжчнодостъпнитъ салони въ Римъ, въ присѣдствието на дипломатическото и правителствено тѣло. Мусолини го е водилъ у дукаста Фаустоно, и го помолилъ веднага да остане въ двореца му. Минавайки прѣзъ Палермо, краля Викторъ Емануилъ и английския кралъ Георги V сж пожелаали сжщо да го видятъ, но прѣдварително сж го помолили да не се наранява прѣдъ тѣхъ.

Извѣстенъ вече въ Турция, въ Египетъ, знаменитъ въ Италия, Киръ Торъ Калъ Тара бей (това е името на този факиръ), ще бжде утрѣ популяренъ и въ Парижъ.

Той е на 28 години, коптъ — християнинъ, роденъ е въ Танто, долни Египетъ. Баща му философъ и факиръ сжщо, го завежда още съвсемъ младъ въ Цариградъ. Тамъ той подробно изучава факирската доктрина, като сжщеврѣменно готви докторатъ по медицина, която блѣскаво завършва.

Той може, чрѣзъ силата на волята си, да увладѣе нервитъ си до такава степенъ, че става безчувственъ къмъ всѣка болка. Тара бей показва това, като набожда съ игли, съ ножъ, съ стѣкла ржцѣтъ си, краката си, врата си. Слѣдъ като извади ножа отъ раната, той може да попрѣчи на кръвта да тече, или пъкъ по желанието на публиката, да ускори кръвотечението. По негова воля сжщо, пулса му може да прави отъ 50 до 180 туптения, все тъй равномернo и ритмично. Тара бей се поставя въ

състоянието на катаlepsия. Тогава той се оставя да бжде погребанъ и да го държатъ така толкова, колкото желаятъ. Прѣзъ 1923 год. въ Турция, той е стоялъ така заровенъ цѣлъ мѣсець. Въ Римъ полицията не е позволила експеримента да продължава повече отъ половинъ часъ. Вънъ отъ това, вземени сж билъ всички мѣрки, за да се избѣгне всѣка измама. Цинковия ковчегъ въ който е билъ поставенъ факира, е билъ моментално споенъ и поставенъ въ единъ голѣмъ басейнъ.

Тара бей чете много лесно въ мисълта на другитѣ. Той приготвява и разни талисмани, които гарантиратъ на тѣхнитѣ носители всички радости и сполуки въ живота.

Споредъ туй, което пише докторъ Франшети, Тара бей не прѣдставлява нѣкакъвъ феноменъ съвсемъ непознатъ на науката. Въпрѣки това, той е едно удивително съчетание на толкова различни способности.

Сеанситѣ които ще ниправи въ Парижъ, ще почнатъ на 17 Юлий, въ салона на теософското общество Тѣ ще бждатъ посрѣщнати съ голѣмъ интересъ отъ страна на всички физиолози и физици, които вълнува мистерията на човѣшката машина, където има толкова много необяснимости.

* * *

ФАКИРА, ТАРА БЕЙ НИ ИЗЛАГА СМИСЪЛА И ЦѢЛТА НА СВОИТѢ СТРАННИ ЕКСПЕРИМЕНТИ.

— — — „Ще ви приема, утрѣ слѣдъ 6, въ хотела си“.

Думата „факиръ“ въ индийския рѣчникъ означава „бѣденъ човѣкъ“. Съ течение, обаче, на врѣмето тя е приела по друго значение: аскетъ, чудотворецъ, обикновено старъ, сухъ, изтощенъ.

Киръ Торъ Калъ, записанъ като докторъ въ медицинския факултетъ въ Цариградъ подъ името Тара бей, ме прие въ своя скроменъ хотелъ, където неговото положение на „факиръ“ му налагаше да слѣзе.

Тара бей не е индусъ, а е египтянинъ. Той не е мусюлманинъ, както всички почти индийски факири; той е коптъ — християнинъ.

— Двама секретери, млади като него го придружаватъ. Разговора се води леко на френски.

Слѣдъ като ме наблюдава извѣстно врѣме, казва ми, че ви наги журналиститѣ сж го прѣдставлявали твърдѣ злѣ на публиката — третирали го като единъ обикновенъ фукосникъ, който се старае само да изненадва и очудва тълпата.

— Азъ съвсѣмъ не съмъ окултистъ. Азъ съмъ само единъ ученъ, или най-малко старая се да стана такъвъ, чрѣзъ една наука, която е още въ пеленитѣ си, — наука за духовнитѣ сили; отношението на физиката къмъ морала, на материята къмъ духа, тази е проблемата, която азъ искамъ да сложа прѣдъ ученитѣ на запада. Азъ за себе си още не съмъ разрѣшилъ тази вѣчна проблема; азъ я излагамъ само чрѣзъ феноменитѣ, който съмъ

успѣлъ да наблюдавамъ върху своя собственъ физически организъмъ.

„Но вѣрно ли е, че вие се наранявате, и по ваше собствено желание спирате кръвотечението, и даже моментално отъ ранитѣ ви оставатъ само бѣлѣзитѣ?„

„Да, азъ правя това. Азъ набождамъ съ игли странитѣ си, и, споредъ желанието, което се изказва, правя да тече кръвъ отъ различни мѣста на кожата ми, или пъкъ спирамъ крвотечението Слѣдъ три минути, отъ нараняването оставатъ само бѣлѣзи. Ако раната е прѣдизвикана отъ ножъ, тогава е нужно малко повече врѣме за заздравяване — четвъртъ часъ. Трѣбва да се забѣлѣжи, обаче че не се закачва никакъвъ вжтрѣшенъ органъ“.

„Вѣрно ли е сжщо тѣй, че вие можете да потънете во каталепсия, пълна или частична, прѣзъ врѣме на която сърцето и дробоветѣ ви не функциониратъ?“

„Да и това правя“.

„Че можете да стоитѣ живъ, заровенъ нѣколко дни?“

„Да“.

„Колко е далечъ тогава всичто туй, отъ твърденията на сегашната, положителна наука!“

„Естествено. По отношение наукитѣ за живота, особено тѣзи за духа, тя се намира още въ своя зачатѣкъ“.

Този човѣкъ на ориента говори като Бергсона. И наистина знаменития професоръ отъ „Колежъ де Франсъ“ надали би казалъ нѣщо противъ тази послѣдня фраза на Тара бей.

* * *

Феноменитѣ, които Тара бей демонстрира, които той ще изнесе въ една нова, строго опрѣдѣлена наука, сж признати за достойни отъ голѣмо число италиянски учени. Трѣбва да се забѣлѣжи, че тѣзи сеанси, въ които присѣдствуватъ журналисти, учени, лѣкари, не сж само едно просто забавление, за любопитната тѣлпа, но строго научна работа.

Въ Италия, Тара бей има най много привърженици. И наистина, тамъ срѣщаме вече мнозина, които сж рѣшили, чрѣзъ една неоспорима реалностъ, да проникнатъ извѣстни феномени, до сега неправилно считани за тайна.

Сжществената цѣль на Тара бей е: да „рационализира“ окултизма.

— Сжществуватъ, въ дѣйствителностъ, твърдѣ много легенди по отношение на тѣзи факири, — му заявихъ азъ. — Какво, наистина, трѣбва да се мисли за тѣзи хора? Хвърлятъ, напримѣръ, всрѣдъ единъ площадъ вжже нагорѣ, вжжето не пада и тѣ се изкачватъ по него?! Или пъкъ, въ единъ моментъ, прѣдъ очитѣ ти пониква растение?

— Всичко това се дължи на едно силно колективно внушение, — ми отговаря Тара бей. — Зрителитѣ сж, единъ видъ, хипнотизирани отъ факира, и като, че ли една епидемическа илюзия обзема цѣлата тѣлпа. Всички тогава виждатъ това, което

не е, което единъ обективъ по никой начинъ не може да фотографира,“ —

Нищо не може да се отговори. Това е тезата на докторъ Густавъ льо бонъ: Психологията на тълпата е нѣщо много странно . . .

— Прочее, захваща пакъ Тара бей, трѣбва добръ да се диференциратъ тѣзи двѣ нѣща: обективнитѣ, реалнитѣ, научнитѣ, отъ субективнитѣ, които сж само резултатъ на една чиста илюзия.

Всѣки единъ обикновенъ, народенъ индийски факиръ притежава тази специална духовна мощъ, придобита чрѣзъ едно дълго, упорито упражнение. Духътъ е една реална сила, действаща тѣй, како и физическиятъ. Въ всѣки случай и народнитѣ факири сж успѣли да извоюватъ като насъ, способността, по свое собствено желание, чрѣзъ катаlepsия, да останатъ безчувствени къмъ всѣка болка.

— Азъ нищо не мога да възразя на вашитѣ философски обяснения, Тара бей. Но въпроса тукъ е, да се знае, при какви условия трѣбва да се постави духа, за да може да действа така върху тълпата, или просто върху физическото тѣло? До кждѣ отива това дѣйствиe, какъ се причинява то? — Въобще, това е една съвсѣмъ нова наука, която сега се построява.

— Разбира се. Азъ за себе си не съмъ разрѣшилъ още толкова много нѣща. Азъ имамъ на рѣка само опититѣ, които съмъ правилъ надъ себе си, и възъ основа на тѣхъ, азъ искамъ да проуча тази реалностъ. Това е всичко. Нужно е обаче едно продължително възпитание на волята. Това възпитание е почналъ моя баща, още въ раннитѣ години на моето дѣтство, за да мога да узладѣя употребата на духовната сила. Моята пропаганда има за цѣль само да прѣдизвика наученъ интересъ. Отъ Парижъ азъ заминавамъ за Лондонъ и отъ тамъ въ Америка.“

За Тара бей, напоследъкъ се писа много, особено въ италианската преса. Четохъ нѣколко статии на видни лѣкари и професори — никой не оспорва достовѣрността на фактитѣ: търсятъ само обясние.

Мнѣнието на М. Бонсинели за катаlepsията е твърдѣ интересно. Азъ го резюмирамъ. Една частъ отъ нервната система е подчинена на волята ни, която дирижира мускулнитѣ движения, друга частъ управлява движенията на сърцето, дишането и т. н.

Впрочемъ, геройството, което единъ факиръ показва, да живѣе, напимѣръ нѣколко седмици безъ дишане и храна, би се тълкувало на пръвъ погледъ, като единъ регресивенъ актъ. Случая, обаче, съ Тара бей, кждѣто то е едно абсолютно волево завладяване, е вече много цѣнено, поради грамадната перспектива, която отваря на съврѣмнената наука.

Това е, въ общи черти, всичко, което чухъ отъ факира Киръ Торъ Калъ, докторъ Тара бей.

Реймондъ Но.

(Прѣводъ отъ френски).

Опити върху научна астрология.

(частъ отъ статията на Е. Каланъ въ спис. „Ла Воаль д'Изисъ“, чиито два послѣдни броя сж специално посветени на астрологията)

Като разглеждаме планетното пространство като едно магнитно поле, въ което слънцето е индукторъ, а планетитѣ приемници на индукцията, можемъ да кажемъ, че всѣка точка отъ повърхността на една планета е подложена на електрични пълнежи, които се мѣнятъ всѣки мигъ вслѣдствие движението на небеснитѣ свѣтила и закона на Ленцъ. Тия пълнежи промѣнятъ съответно не само потенциала на елементитѣ на почвата, но и самия човѣкъ, който може да се уподоби на редица батерии, свързани съ една едничка батерия, която прѣдставя психомоторния центъръ на мускулната система. Слѣдователно проучаването на земния магнетизмъ може да позволи да се докаже влиянието на небеснитѣ свѣтила върху човѣка и да се изслѣдватъ неговитѣ свойства.

Така Брукъ („Земния магнетизмъ“), като изслѣдва токоветѣ, що браздятъ земята, забѣлѣзва, че къмъ земния магнетизмъ трѣбва да се прибави комбинираното дѣйствие на слънцето и луната. Отъ него произлизатъ извѣстни напрѣжения и контракции, извѣстни изпразвания — които се мѣнятъ подъ влияние на земното движение като упражняватъ реципрочни въздѣйствия, та по такъвъ начинъ непрѣкъснато мѣнятъ собствената си интензивностъ. Брукъ отбѣлѣзва дневни, седмични, мѣсечни, годишни, четиригодишни, шестнадесетгодишни и петвѣковни колебания. Дневнитѣ осцилации зависятъ отъ земния магнетизмъ; седмичнитѣ флуктуации сж свързани главно съ сизигиитѣ на луната; мѣсечнитѣ колебания мѣнятъ своитѣ скорости, а годишнитѣ промѣни видоизмѣнятъ пълнежитѣ. Четиригодишниятъ периодъ се дължи на въртането на слънцето къмъ сжщото положение въ единъ и сжщи часъ; шестнадесетгодишниятъ произтича отъ съчетанието на прѣдходния съ деветнадесетгодишния луненъ цикълъ (цикълъ на поврата на новолунията въ сжщитѣ дати) Петвѣковниятъ периодъ обхваща точно 516 години и се мѣсти прѣкъснато на 110 всѣки 19 години. Всички тия цикли се придружаватъ съ съответни промѣни въ метеорологията и въ историята на народитѣ. Брукъ като ги сравнява съ хода на историчнитѣ събития, установява, че тѣ отговарятъ на голѣмитѣ периоди на подъемъ и извежда слѣднитѣ нѣколко общи закона:

„Апогея въ периода на познатитѣ цивилизации е билъ достиганъ все въ сжщата периодична вѣковна епоха, именно епохата на прѣминаването на вѣковния полюсъ прѣзъ столицата или по-скоро прѣзъ центъра на владѣнията на ръководния народъ; тия апогеи тж траяли колкото врѣмето на това прѣминаване.

„Единъ ръководенъ народъ управлява и напжтва човѣчеството само въ течение на единъ петвѣковенъ периодъ“.

Безъ да познава съчиненията на Брука, Сулейръ подзема

аналогична идея. (Сулейръ: Дѣйността на слънчевата корона). Гой смѣта, че слънцето и земята, които сж и двѣтѣ наелектризувани, трѣбва да се влияятъ взаимно. Нѣщо което става очевидно като се забѣлѣжи връзката що съществува 1-во между отклоненията на магнитната стрѣлка и слънчевитѣ бури; 2-ро между тия отклонения и сѣвернитѣ сияния, които прѣдставятъ електрични изпразвания съ бавни трептения, прѣдизвикани въ горнитѣ слоеве на атмосферата. Това взаимодѣйствие между слънцето и луната не може да се отнася само за земята, то трѣбва да съществува и между другитѣ планети и слънцето. И наистина Сулейръ казва, че главнитѣ периоди на слънчевитѣ петна отговарятъ на врѣмето що протича между съединенията и опозициитѣ на слѣднитѣ планети: Юпитеръ, Сатурнъ, Уранъ, Нептунъ. Отъ друга страна знайно е, че съществува едно съотношение между слънчевитѣ петна и периодичността на валежитѣ; между тѣхъ и извѣстни епидемии. Сулейръ заключава за една връзка между планетитѣ, които сж причина за слънчевитѣ петна, и човѣшкото здраве, което се засѣга при епидемиитѣ.

Въ „Електродинамичното влияние на свѣтилата“*) се подзема сжщия проблемъ, но се развива още по-нататѣкъ. Тамъ се изчислява влиянието на планетитѣ и разбора на формулата ни показва начини на дѣйствие отъ страна на планетитѣ, аналогични съ тия, които имъ приписва астрологичната традиция.

Напоследѣкъ този въпросъ е билъ засѣгнатъ още по-отблизо. Като се излиза отъ факта, че бързинитѣ на трептенията сж обратно пропорционални на маситѣ (Ш. Анри: Опити за обобщаване теорията на излъчванията и т. н.), изчислили сж трептенията на планетитѣ и сж смогнали да свържатъ съ нервнитѣ трептения. Този начинъ показва ясно начина, по който може да се опрѣдѣли по единъ строго наученъ пжтъ психологичната и физична роля на планетнитѣ влияния. Но това сж само още скици. Този методъ налага значителни изчисления и прилагане на най-последнитѣ данни на модерната физика. Изслѣдванията, до които той е довелъ сж въ състояние на развой и могатъ днесъ за днесъ да се разглеждатъ само като прѣвни елементи на една физична астрология.

Вмѣсто да се изчисляватъ влиянията на трептенията на планетитѣ, може да се опита тѣхното експериментално опрѣдѣляне съ приспособени за цѣльта инструменти отъ рода на биометритѣ, сир. уреди чувствителни за нервното въздѣйствие въ връзка съ звѣздното влияние. И тукъ проучванията сж още въ своето начало. Това се дължи на обстоятелството, че наблюденията, които е необходимо да се направятъ въ течение на много планетни цикли за да се синтезуютъ и провѣрятъ изискватъ значителенъ периодъ отъ врѣме, поради бавността на нѣкои отъ тия цикли. Все пакъ може да се каже, че първитѣ резултати сж интересни и прѣдставятъ едно отлично обѣщание за въ бждаще.

*) Монография на автора на настоящата статия: издание на Дюрвилъ, Парижъ.

АКВАРЕЛЪ.

„На този който ни дава свѣтлината“.

Тайнственна е планината преди да изгрѣе слънцето
Хладенъ трѣпень покой цари въ нея.

Прижтала всички свои чада при своитѣ мощни нозѣ, тя ги учи на това, що ничий умъ незнае и никаква книга не пише. Само старитѣ разрушени скали сж знаци на миналъ животъ, и вековно течащиятъ потокъ ромоли отгласи на истории и случки отъ миналото. Въ зори прѣдсутрешни влаги се носятъ по оросенитѣ трѣви и размѣкнала влажна земя.

Ефиренъ вѣтрецъ брѣзги, показващъ скорошното идване на свѣтлината. Далечно въ усои, съ спуснати отпрѣдъ тъмни завѣси бучи бѣбривъ шумъ на поточета. Това сж вълни довѣващи шумътъ на водитѣ, пѣсенъта на горскитѣ върхове, ядовитото свистене на попукани скали. Настава отливъ, . . шумътъ отлита далечъ напредъ, а едно мълчание и спотаеностъ, заливатъ всичко наоколо, само далечъ нѣкъдѣ тътенъ на клокотящи подземни води се чуе.

Наистина . . красива и таинственна е планината. Радостъ ражда нейното дихание, сила блика въ нейното лице, животъ творятъ нейнитѣ обятия, просторъ даватъ нейнитѣ върхове.

Мирисъ се носи изъ въздуха, мирисъ отъ овлажнелитѣ трѣви.

Горѣ надъ гордо истъпенитѣ скали започва блѣстящъ блѣлъ снѣгъ изпѣстренъ съ острови отъ скали и купчини шубрачки. Той се закрива наврѣхъ отъ прѣстенъ сребристи мъгли. Въ този прѣстенъ отъ мъгли се сбиратъ малкитѣ подтичващи облачета.

Въ диплитѣ нѣгдѣ, славѣй подбира своитѣ пѣснички, за да посрѣщне идящиятъ день.

На Истокъ, мъглявина крие полѣто. Само тукъ тамъ проблѣсва сребърниятъ поясъ на Искъра. А задъ него, далечъ се тъмнѣятъ очертанията на Мургащъ планина.

Високо на синьото небе се чертаятъ купища златни звѣзди. Зорница прѣмивга подухвана отъ сутрѣшни зефири.

Развѣдрѣва се.

Желти вълни прибѣгватъ на Истокъ, морско синьото небе губи своята чистота, въззеленикави маси се наслагватъ на камари. Нови оранжево-червени вълни даватъ новъ землисто-глиневъ цвѣтъ на истока. Задъ грѣбена на Стара Планина, незнаенъ огънь издига червени отблѣсжци.

Изведнажъ — цѣлата планина отсрѣща се обагря въ аметистово-теменуженъ модъръ вуалъ.

Далечъ отъ Истокъ пристигатъ четки натопени въ злато. Тѣ ограждатъ съ златна ивица всичко що срѣщнатъ на пътя си. Високо, лѣки перѣсти облачета добиватъ своятъ златенъ шаръ. Тѣ сж като изплѣзнати златни дискове отъ титани олимпийски борци.

Планинският нагънат гребенъ се запаля невидимо отъ червено-карамфилови огньове, надъ тѣхъ златни прѣти сълзятъ разтопени.

Едно . . . двѣ . . . три . . . четири . . . петъ . . . Вѣчностъ

Въ трѣпетъ очаква всичко въ природата да види пакъ свѣтлиятъ ликъ на своятъ баща — слънцето.

Ето първиятъ лжчъ, отначало бавно въ ритъмъ, а послѣ съ буенъ устрѣмъ се впуска той напрѣдъ. Той стига на високитѣ снѣжни върхове на Витоша загатващъ. Но него вече го застигатъ слѣдващитѣ го лжчи, и постѣпенно педя по педя тѣ изтъкаватъ свѣтла дрѣха за снѣжнитѣ висоти . . . Тя отначало розова, става пурпурена, златна-бѣла.

Слънцето бавно се издигнало надъ планинитѣ, то праща обилна свѣтлина, то е тѣй свѣжо, тѣй силно, както и вчера и всѣки миналъ день. И днесъ то бавно върви по своятъ вѣченъ пѣтъ пращащо — свѣтлина, радостъ животъ.

Свѣтлина . . . всичко е свѣтлина!

Ире.



В Ъ С Т И

МОЗЪЧНИ ВЪЛНИ, опити на италианския професоръ Кауцамали. Резултатитѣ отъ тѣзи опити сж изложени въ една статия отъ италианското списание „Метапсихически прѣгледъ“. Известенъ е на публиката интересътъ къмъ изслѣдванята на руския биологъ Гурвичъ върху така нареченитѣ „жизнени лжчи“. Той открилъ, че живитѣ клетки отдѣлятъ лжчи отъ порядъка на ултравиолетовитѣ лжчи въ спектъра. Макаръ и твърде мъчно уловими поради своята малка сила, Гурвичъ успѣлъ да установи въздѣйствието на тия нови лжчи върху други клетки.

Не по-малкъ е обаче интересътъ, който възбужда откритието на Кауцамали. Той е правилъ опититѣ си съ нервноболни индивиди и то въ моменти на припадъци и халюцинации, защото тогава дѣйността на нервната система е най-усилена. Поставялъ ги е въ спе-

циална, по възможностъ пълно изолирана металична стая, прѣдпазена отъ електромагнитни влияния. Вълнитѣ сж улавяни по радиотелеграфни приемници. Заключениеето е, че човѣшкиятъ мозъкъ произвежда вълни, ако не тъждествени, то поне сродни на кѣситѣ електрически вълни на безжичния телеграфъ. По-голѣми подробности върху резултатитѣ и значението на това откритие, съ което се разбулва крайчеца на скрититѣ сили въ човѣка, ще дадемъ въ нѣкой отъ иднитѣ броеве на „Ж. З.“

ОРИГИНАЛНО ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОКТОРСКИТѢ ВИЗИТИ. Въ градъ Палма, на испанския островъ Майорка, докторскиятъ хонораръ се изплаща твърде оригинално. Тамъ, домашнитѣ лѣкари всѣки день прѣди обѣдъ се отбиватъ въ кжшитѣ на своитѣ постоянни пациенти и отиватъ право въ гостната. Тамъ лѣкари намира на масата три пе-

зети (пезетата е сребърна монета на стойност колкото нашъ сребърень левъ), които си взема и си отива, безъ да види нѣкого отъ кжщнитѣ. Това се продължава по нѣкога по цѣли седмици и мѣсеци. Ежедневния хонораръ отъ три пезети показва, че всички членове на семейството сж здрави. Но, ако лѣкарътъ не намѣри въ гостната обичайния хонораръ, това значи, че въ кжщи нѣкой е боленъ. Докато трае болестта доктора не получава за визититѣ си никакво възнаграждение. Когато болниятъ оздравѣе, обикновенитѣ три пезети се появяватъ на масата въ гостната. По този начинъ лѣкаритѣ на островъ Майорка печелятъ повече, когато пациентитѣ имъ сж здрави и тѣ нищо не работятъ. Вѣроятно когато послѣднитѣ се разболѣятъ, тѣ полагатъ всички усилия и се стараятъ по-скоро да ги излѣкуватъ.

ФРАНЦУЗКОТО СПИСННИЕ „Льо Воалъ д'Изисъ“ е посветило послѣднитѣ си два броя специално на Астрологията. Най-виднитѣ астролози въ Франция, ала и нѣкои чуждестранни астролози сж дали редъ интересни статии, заглавията на нѣкои отъ които даваме тукъ: Силв. Рвебюкъ — Астролозитѣ прѣзъ вѣковетѣ; Г. Рамосъ — Съвременното състояние на астрологията; Е. Касланъ — опити върху научна астрология; Полъ Шоаснардъ (Фламбартъ) — Дефиниция и основа на научната астрология; Патрисъ Женти — Мирова астрология; Мажи Орелиусъ — Часова астрология; Д-ръ Веронесъ — Медицинска астрология; Маркъ — Прѣдседателитѣ на Френската република прѣдъ Астрологията. Бждащето на Думергъ. Д-ръ Ф. И. Кронстромъ — Звѣздното влияние споредъ Тихо Брахе.

Радостно е да се констатира, че едни учени, които сж минали прѣзъ строгата школа на фран-

цузката политехника и могатъ да се изкачватъ по най-високитѣ върове на съврѣмнената научна мисль работятъ съ такава трезва енергия въ полето на научната астрология. Като чете човѣкъ редоветѣ на тия просвѣтени мже, вижда какъ властно и неотразимо съ силата на изгрѣващия день ще се наложи стройната наука на звѣзпитѣ, за да помогне на ослѣпѣлото човѣчество да намѣри своя пжтъ, начертанъ тѣй вѣщо въ звѣздното Небе.

ВЛАДИМИРЪ СОЛОВЬОВЪ НА НѢМСКИ. Напоследъкъ нѣмцитѣ проявяватъ голѣмъ интересъ къмъ него. Това се вижда отъ факта, че прѣзъ послѣднитѣ нѣколко години се прѣведоха на нѣмски главнитѣ негови съчинения: „Богочовѣчество“, „Духовни основи на „човѣка“, „Оправдание на доброто“, „Недѣлни и велинденски писма“ и пр. Това е признакъ зч събуждане на единъ все по-голѣмъ интересъ къмъ духовнитѣ въпроси.

„СВѢРХЧУВСТВЕНОТО въ изкуството и митоветѣ“, отъ Елизе Волфрамъ. Авторката е позната нѣмска писателка. Въ горната книга се зачква въпроса за изворитѣ на художественото творчество и за дълбокитѣ истини, които се криятъ въ много митове. Само окултизмътъ дава ключъ за разбиране дълбокия смисль въ митоветѣ и легендитѣ, напр. въ легендата за „Светата чаша“ (Светия гралъ), за „Златното руно“ и пр.

ИНТЕРЕСЪ КЪМЪ СВОБОДНОТО ВАЛДОРФСКО УЧИЛИЩЕ въ Западна Европа. Този интересъ расте отъ день на день. Това се вижда между другото отъ обстоятелството, че почватъ да се отварятъ и другаде училища подобни на Валдорфското. Послѣ това се вижда и отъ факта, че въ много конференции по окултна педагогика се стичатъ масово учители,

за да чуят за принципитѣ, на които почива Свободното Валдорфско училище.

И това е много естествено. Днешното училище е основано на материалистичното разбиране на свѣта и човѣка. Много и отъ днешнитѣ „нови“ педагогически течения страдатъ отъ сѣщото материалистическо разбиране на човѣка. Мнозина почватъ да схващатъ, че на новото училище, проникнато отъ духовния елементъ принадлежи бждащето. Въ нѣкои нѣмски градове даже сж основани дружества за проучване принципитѣ на окултната педагогика. Особена дѣйностъ развива въ това отношение нѣмскиятъ педагогъ Барчъ отъ Бреслау, които въ своитѣ сказки, статии и хвърчащи листове популяризира принципитѣ и методитѣ, на които почива Свободното Валдорфско училище.

Че интересътъ къмъ това училище между учителството на западъ расте, се познава и по това, че вече не само въ окултни, но и въ педагогически органи има статии по този въпросъ. Такава е напр. статията „Педагогиката на окултни (антропософски) основи“ печатана въ нѣмското списание „Педагогисхе Централблатъ“, 1924 год., кн. 8 — 9, отъ Паулъ Олдендорфъ

„ТѢЛОТО НА СТРОИТЕЛНИТЕ СИЛИ въ организма като предметъ на научно изслѣждане“ отъ Д-ръ Херманъ Попелбаумъ.

Библиотека „Гьотеанумъ“ е издала тази нова книга, която съдържа 80 страници и е снабдена съ 5 рисунки въ текста и 2 таблици. Ето какво се говори въ поканата за тази книга:

„Че въ всѣки живъ организмъ има взаимодѣйствие между физичното тѣло и единъ другъ членъ, който не е отъ материаленъ ха-

рактеръ, обаче проявява своето дѣйствие въ жизненитѣ явления, това е истина, която е била изказвана винаги отново и отново отъ най-старитѣ врѣмена на човѣшкото знание. Днесъ, служейки си съ терминология, пригодена къмъ днешното съзнание, можемъ да го наречемъ „тѣло на строителнитѣ сили“

За въскръсването на знанието за това тѣло не е достатъченъ единъ теоретически походъ противъ материализма. Това може да стане само чрѣзъ непосредствено изслѣждане, безъ прѣдубеждение, на самия животъ.

Важното е въ това, че всѣки организмъ притежава опрѣдѣлено строително тѣло. Всѣки видъ си има слѣдователно особено „тѣло на строителнитѣ сили“, различно отъ това на другитѣ.

Сега е важно, проблемата „механизмъ и организмъ“ да се разрѣши чрезъ действителнитѣ резултати на експерименталното изслѣждане“.

Материализмътъ прѣживѣва послѣднитѣ си дни. Фактитѣ, които сж събрани, сж такава грамада, че всѣки единъ съзнателенъ и безъ прѣдубеждение човѣкъ има възможностъ днесъ по наученъ пѣтъ да дойде до окултизма.

Какъвъ корененъ прѣвратъ ще се причини, когато човѣчеството съзнателно влезе въ допирание съ невидимия свѣтъ!

Биолозитѣ днесъ описватъ старателно физичното тѣло и физико-химичнитѣ сили на организма. Това е добро, но то не изчерпва въпроса. Че растението, което виждашъ прѣдъ тебе, не е цѣлото растение. Това е само частъ отъ неговото естество

Горната книга описва „стгсителното тѣло на организма“, на

чина на изследването му и връзките му с физичното тѣло. По-нататък редакцията ще занимае читателитѣ си съ съдържанието ѝ.

БОРБАТА ПРОТИВЪ МОДЕРНИТѢ ТАНЦИ. Напоследък Д-ръ Горановъ излезе съ статия въ единъ вестникъ противъ модерни-тѣ танци. Тя направи впечатление на мнозина. Излѣзоха и други лица съ статии по въпроса. Заговориха се и да се образува дружество за борба съ тѣхъ, а и сжществу-ющитѣ дружества да работятъ въ това направление. Обаче ще могатъ ли по тѣзи начини само, да се припмахнатъ тѣ. Ето де е сжщ-ността. Трѣбва да се потърсятъ по-дълбокитѣ причини на явления-та.

Днешното училище дава ли на младежа нѣщо, което да запълни сърцето му, ума му, волята му съ висши цѣли, съ висши истини? И днешното общество, днешното жи-воторазбиране подпомага ли пѣтя на младежа къмъ по-свѣтли хори-зонти? Само едно ново живото-разбиране и едно ново училище могатъ да прѣобразятъ енергиитѣ.

ХУДОЖНИКЪ — МЕДИУМЪ.

Въ в. „Рулъ“ четемъ: Въ Бер-линъ холандеца Мансфелдъ по про-фесия тапицеръ открилъ художес-твена изложба. Той не говори ни-то на единъ езикъ, освенъ холанд-ски, не разбира и не знае изкус-твото и все пакъ неговитѣ картини правятъ колосално впечатление.

Мансфелдъ казва по-нататкъ „Рулъ“, необикновено силенъ ме-диумъ. Намирайки се въ положение на трансъ, той рисува съ маслени бои, или съ акварелъ въ стилътъ и маниертъ на знаменити сега умрѣли художници, като слага и най-дребнитѣ детайли, включител-но и подписитѣ на художниците, които не могатъ да се отличатъ отъ истинскитѣ. Подписа на единъ починалъ въ миналото столѣтие

Японски художникъ, Мансфелдъ е предалъ по японски макаръ че не знае този езикъ. Споредъ Манс-фелда, той е само слѣпо орждие въ ржцетѣ на човѣка съ силенъ интелектъ и покорно изпълнява неговата воля“.

Тази изложба — заключава „Рулъ“, заслужава да бжде посе-тена. Просто невѣроятнo е какъ тѣзи картини, толкова различни по стилъ и изпълнение, сж можали да бждатъ нарисувани отъ едно и сжщо лице. Заедно съ прѣкрасни-тѣ холандски пейзажи се редятъ платната на Рубенсъ, Верещагинъ, своеобразни источни мотиви и пр. Германскитѣ учени сж се заинте-ресували отъ тайнствената лич-ностъ на Менсфелда.

„ЖИЗНЕНЪ РИТЪМЪ“ У ОРГА-НИЗМИТѢ.

Френскиятъ биологъ Д-ръ Жоржъ Бонъ дава интересни факти за жизнения ритъмъ у орге-низмитѣ въ книгата: „Произходъ на ума“. Ще приведемъ нѣкои отъ неговитѣ интересни примери:

1. Морскитѣ приливи и отливи сж периодични: на день два пѣти приливъ и два пѣти отливъ; сж-що така и въ течение на 28. дена два пѣти голѣмъ приливъ и два пѣти голѣмъ отливъ. Въ френска-та областъ Бретанъ въ морето бли-зо до брега живѣе малкото чер-вейче конволута. То е съ зе-ленъ цвѣтъ. Когато има приливъ, то се заравя дълбоко въ пѣсѣка, понеже ако е върху пѣсѣка, ще бжде изложено на удара на вълни-тѣ. А когато има отливъ и вода-та се оттегли, тогасъ червеятъ из-лиза на повърхнината на пѣсѣка и образува върху него зелени купчи-ни. И това става 4. пѣти на деъ въ опрѣдѣлени часове: два пѣти слизание въ дъл-бочинитѣ и два пѣти кчва-не.

Но интегрално е туй: когато поставимъ въ аквариумъ съ лѣсочно дѣно (можно въ какъвъ да е съдъ) то всички тѣзи движения продължаватъ въ сжщитѣ часове: когато въ морето има приливи и отливъ, червеятъ въ аквариума слиза въ дълбочинитѣ на лѣска или се качва. И това продължава много дни съдѣт изолирането му въ аквариума. Шестъ часа червеятъ е върху лѣска, шестъ часа въ него и т. н. Този съотвѣтсвува на ритма на прилива и отлива.

2) Нека вземемъ примѣръ за ритма на всѣки 14 дня. Мекотѣлото Литорина рудисъ живѣе върху високи скали, които сставатъ на сухо при голѣмия отливъ на всѣки 14 дня. А когато има приливъ, тѣзи скали сж потопени въ водата. Въ време на отливъ животното се прибира въ черупката си и живѣе почти неподвиженъ животъ. А въ време на приливъ животното изтегля тѣлото си отъ черупката и проявява активностъ.

Тази активностъ продължава и въ аквариума и то тъкмо въ часоветѣ на голѣмитѣ приливи и огливи, макаръ и въ аквариума да е спокойно.

Ритмътъ на приливитѣ и отливитѣ е частенъ случаи на жизнения ритмъ.

Книжнина.

Получаватъ се въ редакцията слѣднитѣ списания и вѣстници:

1. ВЪЗРАЖДАНЕ — мѣсечно списание за въпроситѣ на живото.

2. ВСЕМИРНА ЛѢТОПИСЬ — мѣсечно духовно списание.

3. НОВО ЧОВѢЧЕСТВО — мѣсечно списание.

4. ПСИХИКЪ МАГАЗИНЪ — мѣсечно француко списание за духовни науки.

5. ЛУЧЕ Е ОМБРА — италианско мѣсечно списание за духовенъ животъ.

6. СВОБОДА — седмиченъ вѣстникъ за обноза на живота.

7. ЛЬО ФРАТЕРНИСТЪ — французки вѣстникъ за духовенъ животъ.

8. ВИТЛЕЕМСКА ЗВѢЗДА — седмиченъ вѣстникъ на обществото за психични издирвания и духовознание въ България -- Бургасъ.

9. УСТРЕМЪ — седмиченъ вѣстникъ, — органъ на македонската младежъ.

10. ЕСПЕРАНТО — вѣстникъ на българскитѣ есперантисти.

11. ЕВАНГЕЛИСТЪ — органъ на Българския Евангелски, Баптиски съюзъ. — Ломъ.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

За записване абонати за III годишнина на мѣсечното окултно списание

„ЖИТНО ЗЪРНО“

Годишенъ абонаментъ 60 лв.

СЪДЪРЖАНИЕ НА СЕДМА И ОСМА КНИЖКИ:

- 1). Богъ на животѣ. — * 2). За живата вода — Д. Стояновъ
- 3). Физическото възпитание — Д. Б. 4). Русалци. 5). Пирамидата — Седиръ. 6). Сждба, Магнитъ, (стихове) — Стефанъ. 7). Изъ приказкитѣ на морето — Г. Северовъ. 8). Слѣпецътъ — стихотворение. 9). Маздазнанъ — М. Маневъ. 10). Пълнота въ живота — Ели. 11). За нашитѣ стрѣмежи — Д. Ст. 12). На Пиръ, (стихъ) — Цвѣтънъ. 13). Светията и Серафия — Г. 14). Уводни думи къмъ окултната биология — Б. Боевъ. 15). Ученикъ на живота — Цвѣтанъ. 16). Свѣтлина върху пжтя. 17). Единъ факиръ въ Парижъ — прѣводъ. 18). Акварелъ — Ире. 19). Вѣсти.

Открива се подписка за записване абонати за III годишнина на

ЖИТНО ЗЪРНО

окултно мѣсечно списание.
Годишенъ абонаментъ 60 лв.
Редакция „ОБОРИЩЕ“ 14.
СОФИЯ.

Настоящия двоенъ брой 14 лв.